

*Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 8.září 1924 byl jsem já,
Rudolf Juříček domkař v Újezdě ř. 119 jmenován kronikářem zdejší obce. Úkolu
letopiseckého ujal jsem se dne 20. září 1924.*

Pamětní kniha obce Újezda

od roku 1924

Napsal Rudolf Juříček

Kniha tato čítá 200 stran (dvěsta)

v Újezdě dne 20. září 1924.

František Urubek

člen obecní rady

UJEZD u Vyzovic

Ober Ujezd 22. 1912.

Ober. kost. 22. 1912

I. Všeobecná část

Maje napsati novou obecní kroniku setkávám se s velkými překážkami z nichž nedostatek pramenů. Nebude tedy toto dílo úplné než jak mi možno bude tak se pokusím načrtnouti osudy obce Újezda.

Kdy osada Újezd povstala to založeno jest mlhou dávnověku, v pramenech připomíná se poprvé r. 1261. kdy jej jako městečko s farou a patronátem a trhem týdenním čtvrtěním Smil ze Strílek daroval nově založenému klášteru Smilheimu ve Vizovicích. Kdy jmenoval se Újezd také oujezd, Oujezd u Vizovic někdy i Horní Újezd, druhdy Mniší Oujezd i Vildperk a Vilperk.

Obec Újezd tvoří dvě nepravidelné řady domů podél silnice; domy stojí volně s mezerami mezi sebou bez ladu a skladu, do ulice průčelím nad nimiž je stít. Vchod se strany s neohraženého dvora. Grunty tvoří ulici, chalupníci vystavěli se na jednom konci vesnice, který slove „Bosna“. Obec leží na mírném návrší.

ROZLOHA:

Rozloha obce měří 124 km² z čehož plodné půdy 1206 ha a to 602 ha rolí, 87 ha luk, 896 ha zahrad, 143 ha pastvin a 365 ha lesů.

OBYVATELSTVO:

Obyvatelstvo bylo r. 1834 ve 110 domech 731., r. 1890 ve 148 domech 831., r. 1900 ve 157 domech 937. a r. 1924 ve 180 domech 1142 duší vesměs Čechů katolíků zemědělců.

KOSTEL:

Farní kostel stojí na mírném kopečku na hřbitově. Vystavěn byl r. 1844 a 1845 na místě starého kostela dřevěného nákladem patronovým ve slohu čistě románském. Starý kostel zbudován byla asi r. 1680. Nynější kostel je stavba krásná úhledná. Zed' kolem kostela vystavěna r. 1861. Při velkém požáru r. 1884 za prudkého vichru, kterému za obět lehla skoro celá osada i se školou a farou byl kostel s nadlidským namáháním zachráněn. S farou shořela také stará pamětní kniha obsahující vzácné záznamy historické. Ale dne 11. června 1896 z neznámé příčiny- prý následkem nočního úderu blesku- povstal oheň na věži právě po čas mše svaté. Právě při tom požáru měl místní spolek dobrovolných hasičů s novou stříkačkou křest ohněm a přes veškero namáhání jak hasičstva i občanstva věž úplně shořela. Dva menší zvony se rozlily, tři větší popukaly a spadly, kostel však byl zachráněn. Zvony ty laděny byly do A- mol a pověstny byly daleko široko svým jemným souzvukem. Vypravuje se mezi lidem, jak asi r. 1833 farář Bobřík pořídil jeden s menších zvonů. Přišel po poledni k jednomu sousedu a pravil mu svým úsečným hlasem: „ Vezmi trakač a jed' se mnou na plané díly!“ Soused vzal trakač a jeli. Když přijeli do dvora farář u nikoho se neohlásil nařídil sousedovi. „ Vezmi žebř, sdělej témhle zvonec a vez do Oujezda!“ Zvoncec tím zvolával se lid do roboty a propouštěl. Občan rozkaz vykonal a beze slova jeli se zvoncec k Oujezdu. Jakým právem to farář Věbřík vykonal nikomu se nepochlubil. ----- Při ohni r. 1896 shořely také věžní hodiny a byly zase postaveny dne 1. června 1901 za obnos 1172 K. od firmy Frant. Moravus v Brně. Náklad na ně opatřen dobrovolnými sbírkami. Zásahu v to lze připočíst dp. Josefu Řezáčovi kaplanu v Újezdě.

Roku 1897 – 1900 byl kostel zevně i uvnitř spraven, věž, která do r. 1898 jen provizórně pokryta byla byla vystavěna ve své hořejší části znova a pět nově přelitých do A- dur zladěných zvonů do ní zavěšeno.

VNITŘEK KOSTELA:

Roku 1845 měl kostel tři oltáře, hlavní sv. Mikuláše a boční sv. Anny a sv. Jana Nep. Nad obrazem sv. Mikuláše na hlavním oltáři byl obraz Panny Marie přenesený do Újezdského kostela ze zrušené kaplice ve Vys. Poli. Po ohni r. 1896 byl hlavní oltář zbudován nový v bývalý hlavní oltář proměněn v boční s oním obrazem Panny Marie, který se nachází v síni sákrístie a na jeho místo zakoupena socha P. Marie. Soška mariánská s téže kaple je dosud na hlavním oltáři v Újezdě. Od r. 1783 konají se na den Navštívení P. Marie pouti v Újezdě, které se dříve konávaly v kapli vysokopolské. Roku 1899 opravena hřbitovní zeď. Varhany byly opraveny r. 1879 a 1899. V r. 1914 počalo se s pokrýváním kostela plechem neb stará střecha šindelová byla již vetchá a musela býti nahrazena novou. Však práci tu zastavila světová válka povoláním klempířů do války a nedostatkem materiálu. Práce ta dokončena až r. 1916. Též r. 1914 měl býti vnitřek chrámu krásně vymalován bystrickým malířem. Lešení postaveno a vše přichystáno k práci však právě kdy měli práci započítí byla všeobecná mobilizace a museli odejítí ku svým plukům. Malbu tu provedl v r. 1917 vizovský malíř Konečný mlekovými barvami. Betlém zakoupil dp. Vinc. Pecháček r. 1918. Farní matriky jdou od r. 1634. Záduší obnáší 1980 K. 81 h. Sluneční hodiny namalované na zeď kostelní dne 13. dubna 1902; návod k sestrojení dal šk. Rada p. Dr. Nábělek z Kroměříže. Ten rok také opravena vazba pro zvony na věži.

FARA:

Fara újezdská náleží k děkanství val.-klobuckému. Je na patronátě náboženské matice teprve od r. 1779; před tím náleželo právo podací olomouckým biskupům. V Újezdě byla fara již před r. 1261 kdy se poprvé připomíná. Poněvadž toho r. městečko Újezd, které se v listině jmenuje Wilperk, darováno bylo klášteru výzovskému, není pochyby, že po r. 1261 faru obsazovali cisterciáci kněžstvem řádovým. V XVI. století celá fárnost přiznávala se k Jednotě českých bratří a faru zajisté držel kněz bratrský. Po Bílé Hoře fara zanikla a r. 1634 celá fárnost sloučena byla s Vlachovicemi, ale r. 1637 dne 17. června zase osazená farářem. Od té doby je řada farářů nepřetržitá. Od r. 1726 dosazují se také kaplani. Budova farní vyžadovala r. 1802 opravy, ale ještě r. 1808 opravena nebyla. Budovy přestavil a důkladně opravil dp. Frant. Toman. Roku 1913 obytné stavení pokryto plechem. Roku 1806 přiřk náboženský fond faráři 136 zl. 7 kr. na udržování kaplana, ale farář musel k tomu ještě dopláceti kaplanovi 200 zl. ze svého.

FARNOST:

Přífářeny jsou osady: Loučka a Slopné z okresu vizovského, Drnovice a Vys. Pole z okresu val.-klobuckého.

DESÁTKY:

Desátkem dostával farář z půl gruntu: půl kopy pšenice a půl kopy ovsa a 4 kuřata. Výkup z farního desátku činil r. 1851 z pololánu 320 rýnských stříbra na 20 termínů s 5% úroky.

ŠKOLA:

Škola je trojtřídní. Náleží k nejstarším v okrese. Již r. 1656 vzpomíná se jí a r. 1660 se dí, že učitel měl od poddaných 8 kop pšenice, 8 kop ovsu a koledu. Až do r. 1896 byla škola jednotřídní od r. 1896-1908 dvojtřídní a od r. 1908 trojtřídní, v r. 1924 trojtřídní s pobočkou která v r. 1925 odpadla pro nedostatek žactva. Nynější budova byla vystavěna r. 1884 úplně zemským nákladem a dostavěna byla až v r. 1886 na místě shořelé staré školy postavené r. 1842 nákladem náboženského fondu. (Vyňato ze spisu šk. Kroniky v požáru staré školy.) Napsal Matěj Růčka uč.

Dne 20. května právě o půl jedné hodině odpoč. přiběhla suseda Solná (resp. Hlavičková) do školní světnice kde byly děti shromážděné s hrozným křikem, že hoří. Já se jí tážu kde, že na dolním konci u Frant. Belžika č.26. Děti jak to uslyšely strachem poděšené jsouce vsecko své školní náradí ve škole nechaly a domů utekly. Já jsem sobě pomyslel vždyť Belžik je na kopečku a od jiných susedů odstraněn vyhoří sám se jdu se pomalu podívat. Přijdouce k místu ještě jen samo Belžikovo stavení hořelo, ale v té chvíli se obrátil jižní vítr a hned bylo 5 chalup i s hosp. ústavami v jednom plamenu. Já jdu domů a moje manželka již celá ustrašena snášela s půdy všeliké věci, já jí povídám: „ Tvá práce je zbytečná vždyť oheň je na jednom konci osady a škola je až na samém druhém konci a je v osadě mnoho stromu a proto snad ani nemožno aby se ten oheň až k nám dostal!“ Však netrvalo ani snad 2 hodiny a již byla celá osada v jednom plamenu. Vůkol školy již všechno hořelo a já ještě všecek nábytek ve světnicích, většinou na půdě. Žádný ku pomoci nepřicházel a já si z těžkými věcmi jako klavír za j. sám si nic počítí nemohl, ale kdy je nouze největší pomoc Boží nejbližší a tu se přihnou lidé z vůkolních osad a jen honem kde co máte at' Vám to vynesem.

Tak šťastně jsem dostal své věci v bezpečí co ale na půdě bylo jak knihovna synova a j. věci všechno shořelo při čemž jsem na 300 zl. škody utrpěl. Po požáru jsem některé věci ve farním sklepě na hřbitově uschoval a sám i s rodinou tam dva měsíce bydlel a pak v Loučce u Mikulků (Polomíků). Vyučovati se mělo ten čas u Frant. Machů č. 58 na vrchu za což obec měla platiti ročně 40 zl. Občané s tím nesouhlasili a ujednali, že se bude učit v obecní sýpce. Vyučování to bylo velmi smutné po stěnách rostla tráva a když východní vítr zavál byla plna sýpka kouře. V oknách rostly květiny i bez kvítníků tak, že nejednou jsem byl nucen pustit dítky domu a když bylo bláto bylo ho tam každý den po kotníky.

V r. 1884- 1886 vystavěna nová škola nákladem zemského výboru kdež o tak vysokou podporu se postaral p. N. Januška rytíř šk. ref. a místodržitelství rada p. Hejtman Flašar a p. šk. inspektor Rosypálek v Holešově v obnosu 10.000 zl. Tedy doplácela obec na novou školu asi 379 zl. Stavbu tu provedl stavitel p. Otto Zeman z Holešova.

SVĚCENÍ ŠKOLY:

Dne 24. října 1886 byla nová škola slavnostně posvěcena kdež se sešlo několik kněží a velmi mnoho lidu přičemž měl p. učitel Růčka řeč asi takto: „Není dobře jak duchovní tak tělesné rány obnovovati nicméně při této příležitosti, podotknouti však musím v tom nářku, tom pláči, tom srdcervoucím rukoulomení, když nám tento neuprosný živel dne 20. května 1884 veškeren náš těžce nabytý majetek tak nemilosrdně strávil a téměř v 2-3 hodinách celá osada i fara se školou popelem lehla. Na to přišly dlouhotrvající deště a mnoho lidu přinuceno bylo pod širým nebem neb v boudách chvojím přikrytých přebývati, děti kvílely a plakaly skřehlí zimou a deštěm, dobytek řval jsa uvázan u pňou shořelých stromů.

My posilňováni jsouce slavni Krista Ježíše umírajícího na kříži, kterýžto pravil: „ Každé ptáče má své hnízdo, každé zvíře své doupě kde by se ukrylo a syn člověka nemá kde by hlavu položil.“ Jsme všechno trpěli a snášeli. Také i přísloví „ Když jest nouze největší jest Bůh nejbližší;“ a pak „ Nestarejte se vy chudí, Bůh Vám dobrodince vzbudi!“ se na nás vyplnilo, neboť sotva se tato smutná zpráva jak po vůkolí tak i v oddálených osadách a krajinách roznesla, všemožně nám odevšad jak potravinami tak dřívím a j. a nelenili si též obětaví páni dosti obtížnou práci předsevzítí a louditi s žádostmi útrpnost soucitných lidí načež se dosti peněžitá částka zešla, ale poněvadž vyhořelých bylo velmi mnoho přece jedenkaždý nemnoho obdržel.

A co tato škola zde? Vyrustla ona ze země?, vždyť jste při ní zdarma nic nepracovali, ani na ni žádný peněžitý obnos neskládali. O nevrustla! Náš vysoce ctěný p. hejtman a jeho přátelé byli to kteří všemožně účinkovali, že nám zemský výbor ku vystavení nové školy vyplatiti povolil 10.000 zl. Škola je pěkná, ale co je po pěkné mísy když v ní nic není a co jest po škole když v ní děti není. Občané, pošlejte pilně své dítky by Vám k radosti a ku cti vyrůstaly- aby z nich nábožní křesťané byli a pořádní občané. Bůh račiž býti odměnitelem všem těm, kteří nám v našem hrozném neštěstí čímkoliv nápomocni byli. „ Sláva jim a na zdar!“

DESÁTKY:

Celoláník je povinen dát rectorovy 8 snopů žita, 8 snopů ovsa a ½ mázu másla na hrubou máselnou míru.

Tříčtvrtník 6 snopů žita 6 snopů ovsa a ½ mázu másla.

Půlláník 4 sn. žita, 4 sn. ovsa a ½ mázu másla.

Čtvrtník 2 sn. žita 2 sn. ovsa a ½ mázu másla.

Podsedník jen půl mázu másla a za to je povinen rector hrát na varhany. (Výtah z farní matriky újezdské ze dne 15. dubna 1696.)

Tyto naturální dávky obilí, máslo a koleda byly zrušeny dnem 27. června 1849 za které farníci složili ročně v několika lhůtách 2020 zl. ve stříbře z kterých peněz dostával rector 5% úroku ročně což činilo 101 zl. ve stříbře.

Školní kronika byla založena r. 1820 učitelem Ručkou.

Ku škole újezdské byly přiškoleny obce Slopná, Loučka, Vysoké Pole a Drnovice, z kterýchžto osad měly dítky do Újezda do školy choditi, ale tato návštěva školní byla ten čas velmi špatná, neb jak listiny dokazují skoro až do r. 1820 jen někteří větší chlapani v 11-12 roku a to velmi málo do školy chodili a děvčata po všechných 6 roků nic. Chtěla-li některá z děvčat alespoň v modlitebních knížkách čísti se naučiti, chodila k některé babičce, která čísti uměla a ta jí ve čtení vyučovala. Měla-li za to jaký plat, aneb jaký školní plat pro tehdejšího újezdského učitele z těch dítek ustanoven byl též známo není poněvadž žádných starších dokladů se nenachází a též není možno se dozvědět jak tehdejší učitel se jmenoval. Po r. 1820 počali se usazovati na těch dědinách, ale na opakující hodinu chodila škole odrostlá mládež ze všech dědin až do času kdy tato přestala do roku 1870 do Újezda.

V září 1903 pokryta škola plechem, práci tu provedl klempíř Sturz ze Zlína nákladem 1028 Kč. V roce 1924 opraveny hospodářské budovy a pokryty cementovými taškami.

OBECNÍ PEČETI:

V obecní pečeti býval sv. Mikuláš patrón kostelní, nyní jest lípový list.

SPOLKY:

Hasičský spolek založen 26. června 1896 za p. starosty Jana Pavelky, záložna dle způsobu Raiffeisenova 22. července 1900 a Štenářsko-hospodářská besídka 29. srpna 1909.

NEMOCI:

Epidemie cholery zuřila r. 1863. Roku 1831 zmíněný již farář Veleřík prý cholery nepřijal. Rozdával jí vizovský vrchní Kozelka, ale Újezd patřil k prvnímu dílu panství Brumovského a na toho vizovský vrchní neměl moci, proto újezdský farář cholery přijati nechtěl. Věda, že ho za to trest nemine, nařikal si před svými farníky. „Nebojíja sa nic velebný pane,“ těšili sedláci, obstoupili faru a stáli tam ve dne v noci na stráži. Dlouho nečekali. Třetí noci přijel do dědiny kočár a v něm seděl pán v černě. Chlapi ho zastavili a ptali se: „Kde jedeš?“

Černý pán: „ Na faru!“ Sedláci: „ Vrať sa, nebo ťa i s koňmi zamlátíme!“ Vez bývalo než vrátiti se. Pán farář byl vysvobozen- ale tisíc zlatých pokuty přece položil.

POŽÁRY:

Požárem dne 20. května r. 1884 lehla popelem celá vesnice až asi na 15 stavení. Od té doby následovalo řadu požárů a v r. 1914 nasledoval dne 24. května právě ve velkou mši sv. zase velký požár jen stravil 12 obytných stavení, 16 stájů, 27 stodol a 2 sušárny. Na pomoc přispěly has. Sbory Loučky, Slopné, Vys. Pole, Drnovic, Vlachovic, Lipové a Val. Klobouk. Dne 10/5 hosp. bud. Juříčkovi č. 4.

Roku 1913 15/VII. stod. Frant. Macíka č. 120, 16/X. stod. Jana Maňasa, Jana Váně, Kozáčka a Jiřího Jatla. 12/XI. Stodola Frant. Macíka č. 49.

Roku 1918 obytné stavení i hosp. bud. U Jiřího Drgy č.8.

Roku 1920 29/VIII. stodola Josefa Slováka č. 170.

Roku 1922 26/VIII. stodola Josefa Andrýska č. dne 16. září sušárna Jana Strušky, 17. září obytné stavení Michala Ďulíka č. 123 i hosp. budovy a stodola Frant. Onderky. 20. září obytné stav. I s hosp. budovami Josefa Pechála, 21. září stodoly Brožíkovy.

Byl to pátý požár v měsíci a třetí v týdnu a sice v pátek, sobotu a středu vždy v půl čtvrté hod. ráno kdy obyvatelé nejvíce spí. Jest to hrozný zločin žháře, neboť žádný občan nebyl jist, že mu někdo nezapálí krov nad hlavou tak, že obyvatelé stavení bojí se ve svém obydlí přes noc spáti a schází se vždy několik sousedů v jednu tlupu k noční hlídce. Jest to největší pomsta, ale ne jen na jednom člověku, ale takový žhář může zničit celou vesnici.

Roku 1923 22. února stodola Frant. Černobily č. 125.

Roku 1925 31. října stodoly Josefa Kráčalíka č. 113.

SAMOTY:

Pavelkovy mlýny, Ambrůzovy mlýny, Hlavica a Drga Jos. podlesí, Olejník na bánovoch, Hájovna, Cikán Herák, Pavelka na zahradách, Pačiorek a Kráčalík na zákruží, Martin Kráčalík v bukovinkách, Kráčalík na mýši, Ambrůz a Frýželka v hlbokem a Černobila.

Ambrůzovy mlýny jsou krásně položeny a byly ukryty mezi mnohými velikánskými duby kde bylo příjemné viletní místo z Vizovic a Klobouk. Však nynejší majitelé duby prodali a ještě v r. 1924 prodali asi 40 kusů. V Pavelkových mlýnech jsou dva majitelé a v Ambrůzových tři, kteří melou každý jeden týden. V Pavelkovém mlýně (u Macharu) jest rozšířeno včelařství už na 30 klátů majitel Jan Pavelka raněn mrtvici r. 1924.

MÍSTNÍ JMÉNO:

Místní jméno jako u všech Újezdů v Čechách a na Moravě značí osadu nově založenou v lese, nazvaném po okrsku zemském jehož hranice objíždkou byly určeny. Takové újezdy obsahovaly role, lesy a luka, ale nejvíce lesův.

Že by Újezd byl založen na místě bývalého staroslavného hradiska není pravdou. Kostel sám stojí sice na předhradí takového hradiska, které lid zove Hradišťkem, ale jsou tu jen známky, a zbytky bývali tvrže sídla panského nikoli pravěkého hradiska. (známky příkop a valy) Pod Hradišťkem býval rybník kde podnes se říká na rybníčku. (hráz rybníka je dosud znatelná).

V pramenech připomíná se Újezd poprvé r. 1261, kdy jej jako městečko s farou a patronátem a trhem týdenním čtvrtčním Smil ze Strílek daroval nově založenému klášteru Smilheimu ve Vizovicích. K faře náležela již toho r. osada Slopná. Nebyl asi darován r. 1261

Újezd celý, neboť ještě r. 1321 Jaroslav z Částkova daroval mu 6 lánů v Újezdě. R. 1455 opar Matěj zastavil vsi Březolupy a Újezd za 500 dukátů Romanovi z Vitanic. Tenkrát byl Újezd již jen dědinou; kdy a za jakých okolností pozbyl svých práv městských, ze známých pramenu se nedovídáme. Mohlo se tak státi jen ze dvou příčin; buď spustnutím osady, což jest při vpádu Matěje Trenčanského r. 1315 pravdě nejpodobnějším, nebo z trestu jemuž by předcházení musela značná vina.

Roku 1481 a 1482 vzpomíná se Újezda v průhonech, kterými opat Beneš pohaní pana Ctibora Tovačovského z Cimburka, že neprávem drží zboží klášterská.

Fary újezdské vzpomíná se ještě r. 1549, když Zikmund Kuna z Kunštátu vložil ve dsky klášterství Vizovské Václavovi z Rozkovic. Při Vizovicích byl Újezd ještě r. 1568 a 1574, ale toho roku majitel Vizovic a Brumova Zdeněk Říčanský Kavka z Řičan oddělil jej s několika jinými osadami od Vizovic a spojil s velikým zbožím Brumovským při němž od těch dob zůstal.

Kolem r. 1550 byla již celá osada Českobratrská a r. 1565 uvádí se nekatolický farář Jan Hodoninský jehož nástupcovi byli asi všickni nekatolíci. Právo podací náleželo vrchnosti brumovské, která jej vykonávala, obsazujíc faru kněžími po své hlavě. Kolik a jak na změnu vyznání v Újezdě působil konvertita Jan Říčanský Kavka z Řičan, jenž obnovil náboženství katolické na svých patronátních farách v Brumově a Kloboucích, ve Vlachovicích a Lidečku, nevíme, neboť za jeho panování na Brumově, nemluví se v žádném katolickém faráři újezdském. Roku 1625 biskup olomoucký vyhradil si právo kněží na faru dosazovati.

POHROMY:

Válkou třicetiletou osada značně utrpěla r. 1656 měřila obec 4²⁷/₆₄ lánu a měla domův osedlých 30, nově osedlé 4, nové pusté 2 a starých pustých 7. Rolí nově vzdělaných III. Třídy bylo 116 ½ míry, rolí starých pustých 229 ½ míry. Také vpádem tatarským r. 1663 byla osada značně postižena. Tataři zabili 12 lidí, uloupili 22 koní, krávu a 113 ovcí. Roku asi 1700 povstalci uherští způsobili mnoho zla ohněm a zajmáním dobytka. Obyvatelé utíkali se do hor a bydlili tam po 6 let i s farářem a je od té doby uchován název hory „ Knězova borovina, na vaculových a j.“ Roku 1748 letěly kobylky jako mrak přes horu Suchý Vrch a Kozmatou přímo k Uh. Brodu. Roku 1868 bylo hrozné vedro tak, že do konce července nezůstalo nic na poli vše bylo sklizeno. Roku 1758 bylo dle závěti hr. Hlyesházýho v Újezdě 84 domů mezi nimi kostel, fara, škola, 33 celých gruntů, 10 podsedků, 13 podruhů, 2 mlýny, hospoda, jatka a kovárna.

Ve 12. a 13. století zasahoval Újezd až k Ambrůzovým mlýnům po levé straně silnice (na světě) a cestou přes podhoří jezdili kramaři ze zbožím kde od té doby se říká cestě té „ kramská.“ Před r. 1200 byl každý občan volný roboty. Majetek po otci vždy dědili synové. Stalo-li se, že sedlák zemřel a žádný mužský dědic po něm nezůstal majetek přišel do rukou majitele panství. Vykoupení od takového umrtí nastalo ve 14. století.

POVĚST O KAPLI VYSOKOPOLSKÉ:

Severovýchodně od Újezda ve Vys. Bojatíně stojí kaplička při níž je studánka se zázračnou vodou. Na tom místě zjevila se prý se kdysi kravařce Panna Maria a vytočila patou důlek, z něhož voda vyprýskla a praménkem odtékala. To se roznešlo po okolí a od té doby lidé sem putují a v zázračnou moc Vysocké studánky věří. Zvláště dobrá je od nemocí dětských. Je-li chlapec nemocen, putuje k ní otec, je-li dcerka nemocna putuje k ní matka. Z domu vyjdou před sluncem východem, nemluví se žádným pozdravem nedají, aniž komu děkují naberou vody ze studánky, zavěsí na blízký strom prádelko z nemocného dítěte doma pak v té vodě dítě okoupají načež ono jistě okřeje. Kaplička, která tu již v minulém století stávala postavil poustevník Kolínek z Vizovic. Nedaleko kaple postavil si obydlí a v tom měl lebku z člověka. Zemřel asi před 45 ti lety na cestě putuje na pouť do Marii Cel. Po jeho smrti kaple vystavěna znovu, a v té sloužívá se mše sv. 5. kráte do roka.

KROJ LIDU MUŽSKÝ:

Kroj lidu selského byl nad míru vkusný, svěčný a praktický. V neděli obul si „chlap“ nohavice úzké barvy blankytné, vyšívané po uhersku šňůrami temnomodrými, zadrhnuté na řemen, který pak z prava na levo ještě jednou stočen byl do kola a na zadku do polovic kyčle obloukem splýval. Pak oblékl si kordulu „višňovicu“ nebo modrou. Kordula byla celá soukenná i záda, obojek měla krátký, stojatý u kapes „patky“ a jednu řadu knoflíků mosazných; okolo krku byla však značně vystřižena. Nohavice obul v čizmy vysoké po kolena. Čizmy měly holénky dole nabírané, z předu šly do špice, pod opatkem okuty byly krajačkami, želízky tří prstů širokými, s vrchu visela kyta (trapez modrá do půl holénky). Svrchním šatem byla župica (halena) po kolena dlouhá ze sukna modrého neb bílého. V bocích klíny byly „na fald“ přehnuty,

takže od těla odestávaly; obojek byl stojatý. Na rukávech krásleny byly červenými výložky na způsob srdce. Po pravé straně byla hustá řada drobných olověných bombíků, jenž se zapínaly na přišíité trapečky zdobené přasky; obyčejně však župica, jakož i kordula bývaly nezapjaty. Hlavu pokrýl buď vydrovinou nebo kloboukem prostřední velikosti velmi tuhým nepromokavým, jenž ozdoben byl válcovými vlněnými tlakounky červenobílými, housenkami zvanými později širokou tkaničkou z černého aksamitu se dvěma žlutými pruhy.

V den všední nosil široké gatě plátěné přes boty hovězí silnými podkovicemi okuté, kordulu modrou a halenu z bílé huně z výložky červenými nebo zelenými a velikými knoflíky mosaznými. Na zimu měl slavický kožuch. Košula byla na neděli tenká, na všední den hrubá konopná. U rukou se zavazovala na šňůrky, pod krkem byl obojek sepjat špendlíkem. Ostatek byl krk v zimě v létě volný. Přední však ozdobou každého chlapa byl kožený pás, tři dlani široký, již pod kordulou okolo těla opásaný nosil. V páse měl všechny své potřeby uschovány; tabák, fajku, křesivo a peníze. Při těžké práci konal pás služby neocenitelné.

KROJ ŽENSKÝ:

Hlavní části kroje ženského byly: rubáč, rukávce, leknica, kordulka a zástěra neboli fěrtoch.

Rubáč byl z hrubého plátna konopného, na něm přišito bylo opléčko pod paže sahající, na prsou uprostřed přestřižené. Na opléčku přišity byly dva prorámky, kšandy plátěné, na něž rubáč zavěšen byl na ramenou. Na to oblékly se rukávce, na neděli tenké, na všední den konopné. Rukávy měly rukávce úzké a dlouhé s okružím u rukou; obojek žlutým hedvábím vyšíváný, zapínal se pod krkem špendlíkem. Leknica byla bílá sukně z tenkého plátna s opléčkem na němž náramky vyšity byly žlutým hedvábím. Později místo opléčka nosila se soukenná kordulka,

červená nebo modrá, z předu vystřižena, vzadu nabíraná. Na všední den opásala se zástěra modrá na neděli fěrtoch jemnější.

Vlasy ženských svobodných byly na hladko učesány, na předku rovným půtcem rozděleny, vzadu v dlouhý lelík spleteny, k nemuž na konci připleteny „ na mašlu“ dlouhé pentle. Vdané a zavítky měly vlasy ve šnůrku spleteny, které se přivazovaly červeným šátkem a přes něj se zavazoval na neděli „ angličák“ na všední den modrý. Svobodné se zavazovaly pod bradu, vdané a zavítky do týlu na „ babku.“

Bylo-li počasí deštivé neb sychravé oděla se plachtou neb vlňákem. Na zimu i ženské měly „ slavický“ kožuch.

ŽIVOT LIDU:

KŘTINY:

Každý občan se rád rozveselí. Při narození dítěte bývaly některé zvyky jenž některé se doposud zachovaly. Šestinedělka zastřena jsouc plachtou koutnou, úplných šest neděl vyležela; měla při sobě svěcenou vodu, křidu a růženec aby k ní zlí duchové neměli přístupu. Nesměla ani nahlas mluvit a neb na někoho volati. Po úvodě mohla už po domě choditi a všecky práce konati, ale po slunce západu nesměla prahu překročiti a ukázati se prostovlasá. Novorozené dítky kradou rády divoženky podvrhující za ně svoje netvory. Proti tomu jsou různé pomocné prostředky ponejvíce věci svěcené. Křtiny se obyčejně neslavívají; nyní je odbývají jen buchtou a kávou. Za to dosud jsou ve zvyku bohaté „ karmaše“ hostiny po úvodech šestinedělek.

SVATBA:

Svatební obřady a zvyky jsou pěkné. Svatba má ráz veselý, narodní a při tom i vážný náboženský. Chasa ženívá se poměrně brzy, jak si jen odbude vojnu. Svatba začíná námluvami. Před neděli jde ženich s rodiči a svědky do domu nevěsty, kde se domlouvá věno a poměry majetkové. Obyčejně se provede i zápis gruntovní a neb učiní svatební smlouvu. Po námluvách jest pohostění v následující den jde se do kostela a pak na faru pro „ cedulku“ (zápis protokolu) a pak první následující neděli je ohláška.

Po výjítí třetí ohlášky zve se na svatbu. Svatby se konávají obyčejně v úterý neb středu. Zvání obstarávají „ družbé“ (mládenci) v neděli před svatbou večer. Příjdouce do stavení začnou „ Páni a přátelé milí nemějte nám za zlé, že jsme do Vašého příbytku vstoupili, není to z vůle vaši ani z naši jest to z vůle p. ženicha a p. nevěsty by jste se za ně nehaňbili, (nestyděli) a na jejich svatbu přišli. (Dle vlastní zkušenosti). Po uvítání podají domácím zavdané a jdou dále. Když pozvou obyčejně dovedou hudebníky kteří „ obehrají vínek“ napřed ženichovy pak nevěstě za což bývají pohostěni. Sousedky a kmotřenky dělají „ lokše“ (nudle) a družky pletou ratolesti na koláč. V den svatby sejdou se hosté v domě ženichově, rodiče udělí synovi požehnání a jdou všichni s hudbou a zpěvem pro nevěstu. Po vydání nevěsty, dobré snídani a požehnání rodičů jde se do kostela. Družky jsou často v kroji. Ženský kroj se tu a tam zachovává. Mládenci mají obyčejně šat černý, sváteční. Za kloboukem mají rozmarýn a na kabátě kytici. (Dříve v ruce hůlku s fabory, mašlemi) Starší družba a široká, (starosvat a starosvatka) doprovází nevěstu až k oltáři.

Po zdavce hosté jdou do hospody, ženich a nevěsta jdou domů „ donesti domu B. požehnání“ kde tancem a zpěvem se baví až do oběda.

K obědu se strojí polevka s lokšemi, zelí maso, plůčková máčka, krupičná kaše a koláče. Za nápoj slouží pivo a kořalka.

Před jídlem se vybírá na povijan. Starší družba vezme talíř na kterém je věnec a donese jej na stůl kde sedí nevěsta při čemž promluví takto: „ Milí hosti tento mladý p. ženich s tou p. nevěstou vás prosí kdyby jste jím něčím přispěli. Budou za nějakou dobu na něco potřebovati. Pětečku na kolíbečku, zlatáček na povodníček a pětáček na povijáček. Hosté dávají peníze, při čemž družice zpívají. Před jídlem a po jídle se družba modlí. Po jídle jde družba s talířem na kterém má a ručník (kapesník přivázaný na hůlec) mezi hostě by sobě umyli ruce se slovy „ Milí hosti když jste se najedli a napili zde Vám nesu vody by jste si ruce umyli. Tato voděnka čistá od P. Krista, kdo se v ní umývá, ten zdraví nabývá.“ Hosté smáčí prsty ve vodě a hází tam peníze. Pak jde ještě kuchařka vybírat na pryskyř. Při jídle střídají se zpěvy družiček při čemž žerty se sypou na družbu, nevěstu, širokou a kuchařku.

Když jde nevěsta za ženichem do jeho domu veze si na voze vše co jí patří; peřiny truhla a j. Kmotřenky a starší tetičky sedí na voze a zpívají.

Každá nevěsta mívá koláč všelijak ozdobený. Svatby se slaví hlučně; trvají jen jeden den, dříve 2-3 dny až celý týden. Mládež a dospělí se baví tancem.

Tance se tančí kolové; obyčejně valčík a polka. Hudba bývá domácí. Bitky při svatebních muzikách nebývají aspoň nynější mládež baví se slušnějším způsobem.

Závitky ve věnci k oltáři nejdou.

ÚMRTÍ:

Umřelo-li dítě, nesmělo se jeho jméno dáti následujícímu přírůstku do rodiny: umřelo by i druhé. Po posledním dechu neboštíkovi otvírají se okna, aby dušička mohla odletět. Při výnosu rakve neboštík klepnou třikráte v prách dveří: neboštík loučí se se svým dosavadním obydlím.

V nemoci volá lid málokdy lékaře pomáhá si sám jak rozumí a jak mu dobří lidé poradí. Od smrti beztak není léku a mladý může, kdežto starý musí. Proto má lid množství pověrečných léků z nichž některé, pokud zakládají se na silách přírodních a na zkušenosti sta příklady osvědčené jsou dobré, jiné pověrečné škodlivé. Ale náš lid má pevné zdraví, je otužilý, silný a statný a nemoci se tak snadno nepoddá.

DOŽÍNKA:

Dožínka se u nás neslaví.

PŘÁSTKY:

Přástky dříve bývaly hlučné. Sešly se přadleny a za nima se přitáhla i chasa kde potom byl jen sám žert a zpěv a vykládání pohádek. Svítivalo se světídlama. Naprostřed jizby stál svícen do něhož se světidla zastrčila a zapálila. Pod svícnem byl škopek s vodou do něhož ohořená světidla se odhazovala. (Světidla byly nastrouhané třísky z bukového neb olšového dřeva). Nynější dobu přástky nebývají skoro žádné.

VÝROČÍ OBYČEJE:

Po několik večeru před sv. Duchem chlapci ráchali provazami. Večer před sv. Mikulášem chodí Mikuláš a s ním anděl, čert a smrt. Před sv. Lucii chodí Luca. Je to ženská oblečena v bílé šaty, tvář má pomoučenou a na ruce nosí košíček s vřetenky a kropí vodou (prý proti čarodějnicím) jinak mlčky přijde a mlčky odejde. Na štědrý den a štědrý večer bylo mnoho pověr z nichž mnohé dosud se zachovaly, neboť štědrovečerní zvyky mají „železnou košili“ a ty se tak snadno nesvlekou. Na tři krále chodil p. rector s ostatními služebníky psát tři krále a dostával koledu. (Kostelníci a ministranti chodí doposud po sv. Štěpánu.) Dosud chodí za tři krále přestrojeni chlapci.

Hody se slavívají po všech sv. Bývá při nich veselo a zřídka se obešly bez bitky. Náš občan je horkokrevný a myslí, že nic po hodech když krev neteče.

OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI:

Obecní záležitosti spravuje nyní starosta (říkají mu také představený, pulmistr, nejobyčejněji rychtář) s rádnými volenými dle volebního řádu. Úřadování kancelářské vyřizuje si obyčejně starosta sám; někdy jeho tajemník. Velmi zhusta vyhledávají starostu sporní sousedé, aby sváry jejich skoncoval a když se nechtějí rozsudku jeho podrobiti jdou k soudu, které jsou z obce velmi často.

HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY:

Kraj újezdský je krajem hornatým, úrodné země je málo. Půda neuživí svého obyvatelstva. Proto většina jde za výdělkem do Bratislavi a jinde; na zimu vrácejí se s grošem ušetřeným do své domoviny.

Zemědělství tohoto kraje není na takovém stupni vývoje jakého bylo by si přáti. Půda, která poměrně nemá velké ceny a které je zde dostatek, obdělává se často špatně. Oře se pouze mnohdy jen jednou, při čemž zapomíná se jak na hnůj tak na orbu. Úprava zoraného pole nebývá nejlepší, pyr a dr ze špatně zavlačeného pole se neodstraňuje. Hroudovaté pole málokdy valem se zpracuje. Nářadí hospodářské se teprve v poslední době zavádí; secích strojů, zlepšených pluhů, bran a pod. náš rolník ještě neužívá.

Obilí rodí se poměrně málo. Pěstuje se ponejvíce réž, suržice míšenina, ječmen, žito ozimé i jaré, oves, pohanka a zemáky. Z okopanin vedle bramborů pěstuje se krmná řepa a kvaka (tuřím). Místy se daří dobře jeteli.

Řádné úpravě polí ponejvíce vadí jich vysoká poloha, prudké lijavce, které úrodnou prst' často i ornice vůbec spláchnou a odnesou. Zavodňování není třeba, odvodňování mnohých pozemků bylo by žádoucí.

Hnůj vrství se na neupraveném místě a věnuje se jemu malá pozornost'. Nepochází se, nezabraňuje se prchavým látkám unikati a často ponechává se takto po celý rok. Steliva bývá nedostatek, stele se pak lesním listem. Strojená hnojiva se pomalu všude zavádějí.

Světová válka od r. 1914-1918

V červenci r. 1914 zavražděn v Sarajevě arcivévoda Frant. Ferdinand a jeho choť Žofie, což bylo přípravou ku světové válce.

Vyhlášena všeobecná mobilisace. Nejedno srdce se při tom zachvělo. „ Musím jít bránit císaře a vlast Rakouska-Uherska.“ To byla jediná myšlénka těch krutých dnů. Všude nebyvalý ruch a shon. Zástupy branců spěchají k vlakům- rodiče, ženy, sourozenci a děti s nimi. Loučili se vespolek, mnozí snad naposled dívali se sobě v oči. Matky znamenaly své syny křížem na čele a odporoučely je ochraně Boha. Děvčata zdobila své hochy kvítím, obrázky a fotografie na památku i vzpomínku jim dávala- štěkajíc líbala je a když vlak se hnul, do šťastného shledání jim volala.

Do světové války zasáhla skoro celá Evropa.

Zanedlouho následovala druhá výzva a odvody jeden za druhým následovaly a stále muži odcházeli do vřavy válečné až přišla řada i na 18 ti leté tak, že se nejednou u odvodu setkali otec se synem a oba jsou odvedeni. Došlo až na to, že matka musela posledního syna dát na vojnu a doma sama, neb s těmi nejmenšími musela pracovat. Každý jen u úzkostí očekával listonoše, zdali snad již nedostane onen osudný dopis, že snad jeho nejdražší jest tam již nekde zahrabán. Raněných a mrtvých stále přibývalo a hlad se hlásil celou tíhou. Rekvizice stíhala jedna druhou a jak rolník vymlátil již zde byli komisaři a jestli si neschoval rolník ku své potřebě co našli zabavili ve prospěch eráru. Jestli si uchoval nějaké telátko i to již patřilo eráru.

V r. 1917-1918 vyskytli se dezertéři, vojáci, kteří utíkali z vojny a skrývali se po lesích a stodolách. Každý byl již války nasycený. Dezertéry pronásledoval přísně tehdejší strážmistr Moric Janovský bytem v H. Lhotě, který s nimi sprostě a krutě nakládal a na pomoc volal si vojsko.

Vojáci v zákopech prchali do zajetí a tam bojovali jako legionáři proti rakušanům. Bojovali udatně neb věděli co jej čeká v rukou barbaru rakouských, potupná smrt na prvním stromu. V Itálii na frontě legionáři volávali své bratry Čechy a Moravany by je následovali nabodávající na bodáky chleba by netrpěli hlad při čemž zpívali české písně nejvíce „ Kde domov můj!“

Zdálo se že snad válka již ani nevezme konce. Do obce hustěji docházely zprávy o padlých a raněných.

R. 1918 zavlečena asi některým vojákem španělská chřipka, které za oběť podlehl 18 lidí vesměs samých silnějších a mnoho bylo nemocných, kteří se uzdravili.

Světová válka od r. 1914-1918 největší to z válek všech časů trvala 1563 dnů. Za oběť padlo jí asi 37 milionů lidí čítáno v to 10 milionů padlých. Vyhlášeno bylo asi 49 vypovězení válek mezi všemi díly světa. Proti středním mocnostem: Německu, Rakousku-Uhersku, Bulharsku a Turecku nacházely se ve válečném stavu následující státy:

V Evropě:

Velká Británie, Francie, Belgie, Portugalsko, Itálie, Rusko, Rumunsko, Srbsko, Černá Hora a Řecko.

V Asii:

Japonsko, Čína a všechny anglické, francouzské a portugalské kolonie.

V Africe:

Egypt a Liberia.

V Americe:

Spojené státy Severoamerické, Kanada, Brazílie, Bolívie, Equátor, Honduras, Nicaragua, Peru, Guatémala, Haiti a ostatní kolonie.

V Austrálii:

Celá Austrálie a Nový Zéland.

Padlých vojínů jest z naší obce patnáct, nezvěstní tři, zemřelých následkem válečných útrap a poranění 13, raněných jest též dosti velký počet, který není možno zjistiti protože po návratu z války mnoho vojínů jest mimo obec, kde sobě hledají živobytí.

*Vlastnoruční podpis prvního prezidenta rep. Česk. T. G. Masaryka
ve Vizovicích dne 24/VI. 1928*

Padlí vojínové na bojišti Italském:

- 1.) Jan Drga číslo 145 padl v roku 1917.
- 2.) Jan Kráčalík č. 124 padl roku 1918.
- 3.) Vincenc Palouch č. 168 padl r. 1918.
- 4.) František Polčák č. 117 padl r. 1918.
- 5.) František Palouch č. 115 padl r. 1918 u Přilomína.
- 6.) František Hlavička č. 139 padl 20/8. 1917 na Zmrzl. Vrchu.
- 7.) Jan Čebera č. 157 padl 10/V. 1916.
- 8.) Urubek Josef č. 138 padl 1918.
- 9.) Vaněk Josef č. 172 padl 5./10 1917.
- 10.) František Kráčalík č. 169 padl 1917.

Padlí na ruském bojišti:

- 1.) Josef Pavelka č. 170 padl r. 1914.
- 2.) František Ambrůz č. 35 padl 21/2 1914 u Lhoty Volbromská.
- 3.) František Juříček č. 45 padl 16/6 1916 u Turzova.
- 4.) Jan Drábek č. 17 padl 1916 u Jablunky.

Nezvěstní: (zajatí v Rusku)

- 1.) Frant. Drábek č. 60.
- 2.) Josef Belžik č. 1.
- 3.) František Mañas č. 78.

Zemřelí ve vnitrozemí následkem válečných útrap a poranění:

- 1.) Jan Vašíček č. 14 v nem. Val. Meziříčí 1918.
- 2.) Josef Černošek č. 14 v Táboře v Čechách 1916.
- 3.) Frant. Machů č. 127 v Újezdě 6/I. 1918.
- 4.) Josef Zámečník č. 70 padl v Haliči (v Rusku) 25/II 1916.
- 5.) Josef Bock č. 87 v Kral. Hradci v Čechách 19/8. 1916.

- 6.) *Josef Kráčalík č. 135 v Báňské Bystřici Slov. 1917.*
- 7.) *Jan Jandík č. 74 v Brně 1915.*
- 8.) *Jiří Zicha č. 61 ve Vídni 20/4 1918.*
- 9.) *Josef Hlavička č. 139 v Újezdě 26./11 1918.*
- 10.) *František Petruš č. 104 v Újezdě 6/6 1916.*
- 11.) *František Mana č. 8 v Újezdě.*
- 12.) *Josef Černobila č. 146 v Újezdě.*
- 13.) *Jan Barcúch č. 81 v Újezdě.*
- 14.) *Josef Šůstek č. 6 v Újezdě.*

UKONČENÍ SVĚTOVÉ VÁLKY:

Dne 28. října 1918 zazněla všem radostná zpráva.

Válka ukončena. Moc Rakouska-Uherska je ztroskotána. Čechy, Morava, Slezsko, Slovensko, Podkarp. Rus jsme svobodni. Nemáme více nad sebou žádného německého ani rakouského císaře, máme svého presidenta T. G. Masaryka, který měl největší zásluhu o naši svobodu, pracoval stále za hranicemi až dosáhl toho cíle, že utvořen samostatný stát „ Republika Československá“ za což p. Masaryk jmenován doživotním jejím presidentem.

Hudba hrála na všechny strany, konané průvody, řečníci řečnili o významu dne, zvony slavnostně zněly, které též byly jen jako zázrakem zachráněny. O jejich zachránění největší zásluhu měl dp. p. Vincenc Pecháček farář a p. Kliment Smolka, nadučitel a velký vlastenec při čemž s radostí každý zapěl píseň „ Kde domov můj!“ Tež vzpomenuto padlých hrdinů a legionářů. P. presidentovi provolana „ Sláva.“

Vojáci se vraceli ku svým rodinám, k plukům a rolím, které též byly ve stavu ubohém. Obec též značně byla postižena válkou upisováním válečných půjček zadluživši se při tom značně. Po každém majiteli vymáhali válečné půjčky vyhrožujíce každému vojenským soudem.

SÁZENÍ LÍPY SVOBODY:

Dne 1. května 1919 slaven první národní svátek a při tom slavnost sázení „ lípy svobody. “

Obecenstvo s has. spolkem a legionáři sůčastnili se slavných služeb Božích kde ku konci mše zazpívána píseň „ Kde domov můj!“ Po výjiti z kostela seřadil se průvod před školou napřed za národním praporem školní mládež, pak následoval has. spolek s legionáři a ostatní obecenstvo. Průvod za zpěvu a hudby odebral na prostřed vesnice tak zvané sípce kde zasazena první lípa svobody za zpěvu s doprovodem hudby naši hymny „ Kde domov můj“ a „ Nad Tatrů sa blýska.“ První ruku k sázení přiložil italský legionář Josef Kráčalík č. 163 na důkaz, že legie české byly první, které sáhly strhnout jho s našého národa a pak členové obecního výboru a předsednictva has. spolku. Pan řídící učitel Kliment Smolka (ačkoliv choditi nemohl poněvadž měl dřevěnou nohu přece s radostí ačkoliv s namahou sůčastnil se průvodu) nadšenými slovy promluvil o významu dne, v jehož dojemné řeči obsaženy všechny útisky našého národa od Němců a z jakých důvodů si zvolil náš národ za základ „ lipový strom.“ Při tom vybízal společně k neunavné práci, neboť to jest jediný základ národa, při čemž útočil ostře na naše zlé zvyky, které jsou propastí a záhubou jak tělesně tak i duševně našemu národu a zvláště ten prokletý alkohol za což p. řídícímu s jásotem provoláno „ Nazdar!“

Po té průvod se ubíral k soše sv. Jana Nepomuckého kde mládenci za zvuku hudby a zpěvu zasadili druhou „ lipu svobody.“

Třetí lípu zasadila děvčata na „ Hradištku“ naproti kostela (hlavních dveří) pod tím závazkem, že mládež si nedá přiložit sekeru na peň naši svobody.

Za řízného pochodu hudby se obecenstvo rozešlo.

UVÍTÁNÍ P. PRESIDENTA V LUHAČOVICÍCH:

(26.5.1924)

Náš p. president T. G. Masaryk na svém zájezdu na Moravu v měsíci květnu chtěje navštívit i hornaté chudobné valašsko zastavil se na svých cestách v Luhačovicích. Obec chtěje se súčastiniti jeho uvítání vyslala prostřednictvím has. spolku 8 členů kteří drželi čestnou stráž na silnici před Luhačovicemi. (Stručný popis jeho příjezdu.) Každý byl dychtiv na p. presidenta. Tu najednou se ozve has. trubka dávající signál, že p. president se blíží. Na to následovalo několik aut s průvodci p. presidenta a v posledním p. president sám se svým pobočníkem. Jest to stařec 75 ti letý syn chudobného panského kováře a takovou úctu si vydobí mezi tisíci. Ruka jeho stále je pozdvihnuta na pozdrav okolostojícím. Ubytován byl ve vile Bedřich Smetana.

„ Bud' zdrav Masaryku a vítán ač v chudém přec milém valašsku!“

Uvítání byli přítomni následující. P. Frant. Šulc t. č. řídící učitel v Újezdě p. Rudolf Juříček, domkař č. 119 p. Jan Urubek domkař č. 103 p. Josef Jandík domkař č. 74 p. Vaculík Jos. rolník č. 100 p. Zvonek Jan, rolnický syn č. 62 p. Zicha Frant. Rolnický syn č. 61 a p. Frant. Drga č. 15.

OSLAVA 75 TI LETÝCH NAROZENIN P. PRESIDENTA:

V předvečer 7. března 1925 pořádán na oslavu 75 ti letých narozenin našeho presidenta T. G. Masaryka světelný průvod přes vesnici následovně.

Účastníci průvodu sešli se s hudbou před školou, kde rozsvítily se lampióny a rozvinul se národní prápor. Před zahájením zahrála hudba naše národní hymny „ Kde domov můj“ a „ Nad Tatrů sa blýska“ a pak za řízného pochodu ubíral se průvod přes vesnici do Bosny a pak

k Belžikom a zpátky ku škole. Napřed šla školní mládež s práporem, který nesl ruský legionář Jos. Šimák č. 49. Dítky na podnět p. učitelů stále provolávaly „ Ať žije tatiček Masaryk sláva!“ a nesly si svůj velký lampión na kterém bylo napsáno „ Zdráv bud' osvoboditeli náš!“ Dále následoval has. spolek a ostatní obecenstvo vše v náladě veselé. Po čas průvodu občané měli okna osvětlena svícemi.

VOLBY DO POSL. SNĚMOVNY A DO SENÁTU:

Na den 15. listopadu 1925 vypsány volby do poslanecké sněmovny a do senatu. Vysledek voleb následovně.

Do posl. sněmovny:

Agrárníci 6 hlasů, soc. dem. 20 hlasů, živnost. 10 hlasů, nar. strana práce 3 hlasy málozeměd. 14 hlasů, komunisti 9 hlasů nár. dem. 3 hlasy, čsl. soc. 21 hlasů, republ. 96 hlasů, lidová 249 hlasů.

Do senátu:

Agrárníci 3 hlasy, soc. dem. 21 hl. živnost. 8 hlasů, nár. str. práce 3 hl., komunisti 7 hl. nár. dem. 3 hl. českoslov. soc. 20, republikáni 111 lidová 214.

PRODEJ OBECNÍHO HOSTINCE:

Obec zadluživši se značně válečnými půjčkami obnosem a opravou obecního hostince chtěje si od dluhu pomoci zažádala Moravský zemský výbor o povolení obecního hostince. Zemský výbor povolil odprodati hostinec pod podmínkou že pod 80 000 Kč se prodati nesmí. Prodej byl oznámen v novinách a ustanoven na den 28. list. 1927. Ofert byl podán jen jeden p. Františkem Černobílou rolníkem č. 94 na 80000 tak, že hostinec připadl jemu.

STAVBA HAS. SKLADIŠTĚ A RADNICE:

28/8. 1927 maje obec více obecních chudých příslušníků o které se musela starati a poskytnouti jim přístřeší rozhodla se, že upraví obecní domek (sípku) by aspoň částečně vyhověl svým požadavkům. Místnost kde uložena has. stříkačka přestavěna na byt porodní asistentky a větší místnost ponechána pro místní chudé. Následkem toho musí has. spolek pomýšleti postaviti si has. skladiště. Proto podat žádost místní obecní radě o stavební místo. Obecní zastupitelstvo se rozhodlo, že při té příležitosti postaví budovu, která by vyhověla požadavkům has. sboru jakož i obecní radnice. Navrh ten uveden ve skutek a postavena budova prostranná a úhledná. Přízemí slouží has. spolku za spolkové skladiště s věží na sušení hadic a poschodí obecnímu zastu. pro schůze a obecní úřadování.

Náklad na stavbu tu činí 25.052 Kč 98 h. z části 20.052 Kč 98 kterou hradila obec a z části 5000 Kč hradil has. spolek. Stavební místo koupila obec od p. Josefa Andryška který tam měl postavenou stodolu, která při požáru dne 26. srpna 1922 úplně shořela. Formanky a j. práce konali občané většinou zdarma.

Budova ta byla dne ... srpna slavnostně dp. Robertem Bartošem, farářem za přísluhy dp. Jana Uřičaře posvěcena a odevzdána svému účelu.

OBECNÍ VOLBY 1927:

Na den 6. října 1927 vypsáné obecní volby. Utvořeny 3 strany které podaly své kandidátky:

- 1.) Kandidátní listina č. 1 strany dělníků a domkařů dostaly 89 hlasů, 3 mandáty.
- 2.) Kandidátní listina č. 2 republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu 77 hlasů, 4 mandáty.

3.) Kandidátní listina č. 3 československé strany občanské 276 hlasů, 11 mandátů.

Starostou zvolen se strany občanské p. Frant. Černobila rolník č. 94.

Rok 1927 byl více suchý za to však méněúrodný.

ROK 1928:

V březnu 1928 přihnala se prudká vichřice která polámala mnoho stromů a poškodila střechy na staveních. Na kostelní střeše odtrženo kus střechy že oprava si vyžádala Opravu provedl klempířský mistr Literbach z Val. Klobouk.

MRÁZ:

Dne 2. června 1928 byl velký mráz, tak, že zemáky i ovocné stromoví pomrzlo.

P.PRESIDENT VE VIZOVICÍCH:

Dne 24. června 1928 učinil p. president zájezd na Moravu a při své cestě navštívil též naše okresní město Vizovice, kde byl uvitán následovně.

Tři rány z hmoždířů oznamovaly, že p. president se blíží. Na náměstí před školní budovou postavena byla tribuna po obou stranách jejich stály pyramidy sokolské mezi nimi uprostřed prápory sokolské a orelské. Tam byla i pamětní deska věnována padlým legionářům a obětem persekuce války. Jmenem města Vizovic pozdravil p. presidenta starosta Mět. Bakala.

Za župu Uh. Hradištskou a za starostenský sbor pozdravil p. presidenta senator Otmar Hrejsa.

Za školní mládež Boh. Polášková.

Ve své odpovědi p. president navázal na staré přísloví. „ Člověče pomáhej si sám a pomůže Ti Bůh,“ a připomenul že je nutno pokoušet se o dosažení svého cíle najednou u všech činitelů, kteří by mohli přijít v úvahu a dodal: „ Vzpomínám rád na Vizovice z dob svých voleb a poslancování. Naše republika prospěje též Vám a kraji, neboť vím, že jste úsilní a hospodární nezapomínajíce na naše kulturní úkoly. “

Potom p. president podepisoval pamětní knihy, kterých bylo 16, mezi nimi i naši pamětní knihu kterou podepsal uprostřed padl. vojínů na str. 31.

Za legionáře učinil ještě krátký projev Čižmář.

Mezi osobnostmi, které byly okolo pamětní desky seskupeny byla také matka Slavomíra Kratochvíla, který byl na počátku války v Mor. Ostravě zastřelen jako jedna z prvních obětí válečné persekuce. P. president jí pozdravil a políbil.

VEDRO:

Od 8. července až do 20. byly velká vedra až přes 40° C. po kterých následovalo velké sucho.

Dne 5. července byli někteří členové obecního zastupitelstva ve Vlachovicích za účelem stavby silnice z Újezda do Vlachovi, kde usnešeno by tato silnice byla brzy uskutečněna.

OSLAVA DESETELETÉHO VÝROČÍ SAM. REP. ČESKOSLOVENSKÉ:

1918-1928

Na oslavu desetileté výročí jubileum Rep. Československé uspořádala obec v předvečer 28. tého října světelný průvod přes vesnici, kterého se súčastnilo veškeré obecnstvo.

STAVBA POMNÍKU PADLÝCH VOJÍNŮ:

V měsíci říjnu postaven ku cti obětem války pomník padlým vojínům z Újezda, Loučky, Vys. Pole a Drnovin, který byl dne 25. listopadu slavnostně posvěcen. Pomník ten zbudován ze sbírek a dobrovolných darů šlechetných dárců.

VOLBA DO ZEMSKÉHO A OKRESNÍHO ZASTUPITELSTVA:

Dne 2. prosince byla provedena volba do zemských a okresních zastupitelstev. Do zemského zastupitelstva podáno 16 kandidátek a do okresních 8. Výsledek volby jest následující:

Do zemského zastupitelstva: Kand. listina č. 1, 2 hlasy. č. 2, 10 hlasů. čís. 3, 4 hlasy. čís. 4 -. čís. 5, 32 hlasů. čís. 6, 1 hlas. čís. 7, 2 hlasy. čís. 8, 1 hlas. čís. 9, 140 hlasů. čís. 10, 0 hlasů. čís. 11, 0 hlasů. čís. 12, 11 hlasů. čís. 13, 198 hlasů. čís. 14, 0 hlasů. čís. 15, 34 hlasů. čís. 16, 0 hlasů.

Do okresního zastupitelstva: Kand. listina čís. 1, 2 hlasy. čís. 2, 8 hlasů. čís. 3, 175 hlasů. čís. 4, 10 hlasů. čís. 5, 33 hlasů. čís. 6, 4 hlasy. čís. 7, 179 hlasů. čís. 8, 31 hlasů.

TRŽNÍ CENY:

Tržní ceny obilovin a okopanin v prosinci jsou následující za 100 kg:

Pšenice 180-181 Kč, Žito 182-184 Kč, Ječmen 178-182 Kč, Oves 170-172 Kč, Kukuřice 155-157 Kč, Brambory 41-46 Kč, Seno 116-120 Kč, Sláma 50-52 Kč, Otruby 122-128 Kč.

Rok 1928 byl více suchý a prostředně úrodný; šak sklizeň sena a jetelin byla velmi slabá.

Rok 1929

Dne 14. ledna dostavila se do zdejší obce komise od okresního úřadu z Holešova by shledala vady a nedostatek na školní budově. Komise (shledala) uznala že školní budova není způsobilá ku přístavbě a uznala za vhodné postavit novou školu na novém stavebním místě, která by vyhověla nynějším zákonitým předpisům. Při komisi byl hejtman Rohr.

ZIMA:

Letošní zima byla neobyčejně krutá; v měsíci únoru a březnu dostoupila až na 32° C. Dne 2. února 23°, 12. února 32°, 1. března 15°, 2. března 22° a 3. března 22° C. Od roku 1775 nejchladnější měsíc únor a od roku 1785 nejchladnější březen dle meteorol. stanice v Praze. Školní vyučování zastaveno protože školní učebny nebylo možno vytopiti. Neučilo se od 18.-28. února. Na některých tratích vlaky nadobře uvázly v závějích tak, že musely býti ze sněhu vyházány a prokopávány tunely. Mnoho ptactva a zvěře zahynulo. Rovněž i většina ovocných stromů pomrzla.

V měsíci červnu a srpnu staly se některé opravy na kostelní věži, vrchní část znovu zamítána náhledem 5913 Kč. 39 h. a věžové hodiny dány do pořádku za obnos 756 Kč.

Tisícileté jubileum umrtí našeho národního světce sv. Václava slaveno bylo po celé republice s velkou okázalostí, zvláště pak v Praze ve dnech 27.,28. a 29. září konány náboženské a národní velkolepé slavnosti, ku kterým dostavilo se statisíce lidí z celé naší vlasti a také velké množství lidí ze zahraničí a z Ameriky.

Volby do posl. sněmovny a do senátu.

Dne 27. října vykonány zase volby do poslanecké sněmovny a do senátu.

V naší obci jsou tyto volební výsledky:

Do posl. sněmovny:

Č. 1 komunisté 52 hlasů, č. 3,4,5 = 0 hl., č. 8 nár. soc. = 43 hl., č. 10 soc. dem. = 53 hl., (č.3,4,5 = 0 hlasů. č.8) č. 12 liga proti váz. kaud. 2 hl. č. 13 nár. dem. 10 hl. č. 14 lidová 238 hl. č. 15 republ. 105. č. 16 živnost. 11 hl.; všech platných hlasů jest 514.

Do senátu:

Č.1 komunisté 40 hl., č. 8 nár. soc. 35 hl., č. 10 soc. dem. 52 hlasů, č.13 nár. dem. 6 hl., č. 14 lidová 206 hl., č. 15 republ. 97 hl., č. 16 živnost. 6 hl., Všech platných hlasů bylo 443. Podáno bylo 19 kandidátek.

Dne 12. prosince 1929 večer kol. 6. hod. byla v celém okolí velká bouře, blýskalo se a hřmělo.

Rok 1929 byl pro náš kraj rokem úrodným hlavně na zemáky a jetelinu, tak že ceny obilí v celém státě poklesly a sice proti minulém roku pšenice lacinější 100 kg o 35 Kč., žito o 40 Kč., ječmen o 75 Kč., oves o 70 Kč., kukuřice o 38 Kč., brambory o 19 Kč., seno o 50 Kč., sláma o 10 Kč. a otruby o 47 Kč.

Rok 1930

Sčítání zemědělských a živnostenských závodů:

V měsíci květnu provedeno dle nař. vl. r. Čs. dle 5 § zákona ze dne 28. ledna 1919 č. 49 Sb. z. a nař. všeobecné sčítání zemědělských a živnostenských závodů.

Výsledek sčítání v obci Újezdě dle výměrové skupiny jest následující:

Skupina: 1.) do 10 aru se v obci nevyskytuje

2.) od 10 a.-1 ha= 13 zeměd. s celkovými 4.76 ha

3.) od 50 a.- 1 ha= 12 zeměd. s celkovými 7.58 ha

4.) od 1 ha- 2 ha= 38 zeměd. s celkovými 55.02 ha

5.) od 2 ha- 5 ha= 52 zeměd. s celkovými 169.71 ha

6.) od 5 ha- 10 ha= 47 zeměd. s celkovými 348.05 ha

7.) od 10 ha- 20 ha= 16 zeměd. s celkovými 188.27 ha

Přes 20 ha= 3 zeměd. s celkovými 566.97 ha z čehož připadá na katastr obce Vys. Pole 17 ha 54 a., Loučku 7 ha 25a., Vlachovice 2 ha 38 a. a Slopné 77 aru kterážto výměna jest následovně obhospodařována.

Na ornou půdu připadá 495.34 ha, na louky 110.26 ha, zahrady 4.26 ha, pastviny 131.64 ha, les 486.20 ha okras. zahrady 0.18 ha, stavební plochu 8.39 ha a neplodnou půdu 2.77 ha.

Rozdělení orné půdy dle obdělávání zemědělců dle stavu 27. května jest následující:

Pšenice ozimá 91 ha 56 a., pšenice jarní 0.29 ha, žito ozimé 82.24 ha, ječmen 25.29 ha, oves 91.72 ha, souřež 33.01 ha, Pohanka 9.08 ha, fazole 0.07 ha, hrách 0.10 ha, vikev 1.92 ha, peluška 0.19 ha, směs na zeleno 0.27 ha, mák 0.03 ha, konopí 0.04 ha, len 0.03 ha,

brambory 79.91 ha, krmná řepa 8.35 ha, zelí 3.85 ha, jetel 90.01 ha, jetelotravní směs 0.09 ha, úhor černý 3.06 ha a úhor jako pastva 13.65 ha.

Živnostenských závodů jest 28 v to počítají 4 krejčí, 2 stoláři, 2 řezníci, 3 obchod. smíš. zbožím, 2 hostinští, 4 obchodníci s dobyt看em, 2 mlynáři, 1 kovář, 1 kolář, 2 švadleny, 2 obuvníci, 1 knihař, 1 pekař a studnař a 1 kameník.

Druhé sčítání ovocného stromoví provedeno dne 22. září 1930.

Všech ovocných stromů a keřů v naší obci jest 10 239 z čehož připadá na jednotlivé druhy a to:

Všech jabloní jest 1228 z nichž odumřelo 238.

Všech hrušek jest 1048 z nichž odumřelo 186.

Všech třešní jest 629 z nichž odumřelo 163.

Všech višní jest 10 z nichž odumřelo 2.

Všech trnek jest 7115 z nichž odumřelo 3028.

Všech vl. ořechů jest 154 z nichž odumřelo 37.

Všech rybízů jest 23 z nichž odumřelo 6.

Všech angreštů jest 32 z nichž odumřelo 8.

Zřízení a postavení telefonního spojení z Vizovic do Újezda:

Rovněž v měsíci září r. 1930 postaveno telefonní spojení z Vizovic do Újezda celkovým nákladem 13 875 Kč na který jmenovaní dárci přispěli a to:

1.) P. A. T. Baťa, továrník ve Zlíně obn. 6 500 Kč.

2.) Spoř. a zál. spolek „Reifeisenka“ v Újezdě 1 000 Kč.

3.) P. Frant. Vaněk obchod. v Újezdě 1 000 Kč.

4.) Obec Újezd 5 375 Kč.

Dohromady: = 13 875 Kč.

Hovorna umístěna u p. Fr. Vaňka a ponejprv telefonoval p. Fr. Černobila t. č. starosta na poštu do Vizovic dne 9. října 1930 v 10 h. dop. Tímto dnem telefon odevzdán k veřejnému užívání se závazkem obce Újezda, že obec kryje po dobu 10 let roční hrubou tržbu která musí činiti ročně 4 000 Kč.

Sněhová vánice:

Dne 27. října 1930 napadlo na 40 cm sněhu, který nadělal ohromné škody na lesích a ovocném stromoví. Obecní borové lesy byly tak zničeny hlavně bojátně a lazyčném tak, že do polovice musely býti skáceny.

Sčítání lidu r. 1930:

V měsíci prosinci provedeno sčítání lidu. V naší obci napočítáno 1012 obyv. mimo pracující lid, který jest zaměstnán ve Zlíně a jinde. Celkem všech obyvatelů jest asi 1112.

Obecní volby r. 1931:

Dne 27. září 1931 provedeny obecní volby ku kterým bylo prodáno 5 kandidátních listin a to: 1.) občanská, 2.) soc. dem., 3.) čs. ml. lid. hosp. 4.) čs. malom. chal. a domk. 5.) Čs. republikánská.

Výsledek voleb je následující:

Počet všech voličů jest 555 odevzdaných hlasů 511 neplatných 6. Všech platných hlasů jest 505 z čehož připadá na jednotlivé skupiny a to:

<i>1.) Čs. str. občanskou</i>	<i>218 hlasů = 8 mand.</i>
<i>2.) Čs. str. soc. dem.</i>	<i>113 hlasů = 4 mand.</i>
<i>3.) Čs. str. ml. lid. hospodářů</i>	<i>63 hlasů = 2 mand.</i>
<i>4.) Čs. str. malor. domk. a chalup.</i>	<i>51 hlasů = 2 mand.</i>

5.) Čs. str. republikánská 60 hlasů = 2 mand.

Starostou obce zvolen p. František Drga rolník č. 134 se strany občanské.

Rok 1932

Rok 1932 jest vrcholem všehospodářské krise tak, že lid který za svým výdělkem odchází do továren, Bratislavy hlavně zedníci jsou úplně bez zaměstnání a bez životních potřeb. Organiso vaní členové pobírají podporu v nezaměstnanosti dle gentského systému. Koncem roku vzrostl počet nezaměstnaných na 80, kteří s dychtivostí očekávají týdenní stravovací lístky (pojmenované všerob. žebračky) které do obce dochází od okr. Úřadu z nákladu státní soc. péče. 1. stravovací lístek jest v ceně 10 Kč na který nezaměstnaná osoba ve jmenovaném obchodě si může v této ceně odebrati zboží.

V zemědělství též tuto krisi značně poznati, protože ceny hosp. produktu jakož dobytek hovězí a vepřový jsou tak nízké, tak že zemědělec nemůže platiti úroky ani daně a snad není ani 1. číslo, které by nebylo escekvováno berními úřady pro neplacení daní.

Spolkaření se rozmáhá jak spolky politické i nepolitické tak, že koncem r. 1932 jest v obci Újezdě 10 různých spolků.

V hospodářství zemědělců poznati pokrok k lepšímu, pole se lepší obdělává, zdokonaluje stroji a hnojiště se upravují.

Rok 1933

Rok 1933 jest již třetím rokem suchým však pro náš valašský kraj dosti úrodným na obilí a zemáky. Jeteliny a sena na lukách byly zaschlé tak, že jejich sklizeň byla velmi slabá.

Sucho poznati také ve studnách, neb skoro polovina studní jest vyschlá a lid odkázán jest na vodu z dalších pramenů a potoků, které jest velmi málo.

Krise všehospodářská:

Krise všehospodářská jest stále větší, tak že podniky pracovní svou výrobu zastavily, že dělnictvo jest úplně bez zaměstnání a živobytí ačkoliv životní potřeby jsou o něco lacinější. Počet nezaměstnaných dosáhl počtu v měsíci prosinci na 89 které pracují částečně některý den v letních měsících na opravě obecních cest, za což dostávají stravovací lístky s přídatkem mírného poplatku z obecní pokladny. Jest to zjev

smutný když zástupy nezaměstnaných prosí o práci by uživili sebe a své rodiny však práce nikde není.

Pokles cen:

Nejvíce znat poklesek cen u hospodářských produktů, kde ceny oproti letům minulým jsou až na polovici sníženy.

Ceny ze dne 11. prosince se zaznamenávají:

Pšenice 100 kg: 120-125 Kč. Žito 82-86 Kč. ječmen 70-75 Kč. oves 58-68 Kč. sláma 15-30 Kč. zemáky 37-40 Kč. telata 50-150 Kč. kuřata 14-20 Kč. vejce 70-75 husa 22-45 Kč. krocán 35-40 Kč. králik 8-16 Kč. maso hov. 4-6 Kč. telecí 5-6 Kč. vepřové 6-7 Kč.

Úroky a daně není možná zaplatiti jen poplatníci jsou zatím uchráněni tím, že esekuce zastavena do 1. ledna 1934.

Peněžní tíseň:

Doba je tak těžká, že zemědělci ani kdo jiný nemůže si žádným způsobem peníze zaopatřiti neb jak místní peněžní ústav tak i peněžní ústavy v okresním městě vůbec veškeré půjčky zastavili protože vkladatelé vklady vybírají a dlužníci úroky ani splátky nesplacují protože nemají žádných prostředků. Rovněž i do obecní pokladny těžko se splacují peníze za pronajmutí louky a pozemky a jsou předávány vymáhajícím úřadům.

Parcelace lesů:

Rovněž v r. 1933 prováděna parcelace lesů z panství velkostatku Ant. Drechera v Brumově z kteréhožto velkostatku připadá část záboru na katastr obce Újezda.

Obec Újezd ucházela se o zábor lesa však neshodou občanstva a potíží výpůjčky předala obec žádost svoji svazu singulárnímu společenstvu v Újezdě v počtu asi 60 ti občanů, kteří v zábor lesa se ucházejí a v věc tu pracují.

Rok 1934

Dne 10. ledna 1934 byla tato pamětní kniha vyložena k veřejnému nahlédnutí u starosty obce. Příslušná vyhláška o vyložení vyhlášena byla 5. ledna 1934 vyubnováním. Dne 24. ledna 1934 uplynula 14 ti denní lhůta pro vložení pamětní knihy. Nahlédlo do ní úhrnem 12 občanů. Dne 1. února v 8 denní lhůtě, vyhrazené podání návrhů na věcné doplňky zápisů, nepodal nikdo z občanů doplňující návrhy.

Parcelace lesů od velkostatku v Brumově ukončena a zaborová část s katastru obce Újezd rozparcelována rovněž i katastrem Vys. Pole a rozděleno následovně:

<i>Újezd</i>	<i>115 ha 23 a 36 m²</i>
<i>Lutonina</i>	<i>35 ha 31 a 95 m²</i>
<i>Jasená</i>	<i>115 ha 39 a 31 m²</i>
<i>Lhotska</i>	<i>22 ha 16 a 89 m²</i>
<i>Ublo</i>	<i>42 ha 45 a 39 m²</i>
<i><u>Vysoké Pole</u></i>	<i><u>116 ha 48 a 0 m²</u></i>
<i>Celkem</i>	<i>447 ha 04 a 90 m²</i>

Na katastr obce Újezda připadá 282 ha.

V obci Újezdě utvořena lesní sing. Společnost která zabrala těchto 115 ha 23 a 36 m² v trati Komata- Suchá, část parc. 1263/1. ku kterým se připojili i cizí příslušníci obce.

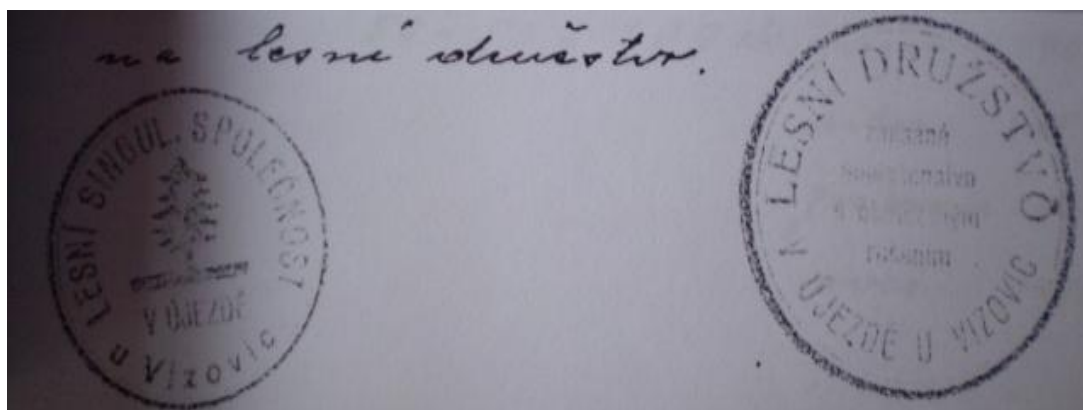
S obce Újezda jsou tito podílníci.

Číslo 1, 2, 4, 119, 6, 165, 13, 170, 123, 21, 17, 124, 25, 94, 126, 92, 27, 103, 70, 129, 39, 132, 133, 49, 50, 134, 52, 79, 85, 54, 58, 138, 60, 62, 63, 65, 66, 44, 157, 184 a 171. Těchto 41 podílníků vlastní 47 ha 23 a 36 m² a Ludmila Julinová ze Slušovic 10 ha a Alois a Marie Jakubovy z Kašavy 58 ha.

Cena 1 ha činí 2044 Kč. K placení velkostatku v Brumově hotově ½ kupní ceny a ½ na 5 dvouletých splátek splatných do 10 ti let. Kupní smlouvu prováděl Dc. Leopold Spíšek, advokát ve Val. Kloboukách a podepsana všemi členy sing. Společnosti byla dne v hostinci p. Maliňáka za přítomnosti barona Tišliara co gener. Zástupce hráběnyky Edeltrudy Kulmérové. Dne 31. I. 1936 těchto 41 podílníků odkoupili podíly ve výměře 69 ha od p. Ludmily Julinové a manželů Jakubových za cenu 178 000 Kč.

Prvním předsedou zvolen za sing. společnost p. František Urubek, rolník č. 138.

V lednu roku 1938 přetvořena tato sing. společnost k nařízení ministerstva zemědělství v Praze na lesní družstvo.

OSÁZENÍ HRADIŠŤKA:

Na pokyn některých členů obecního zastupitelstva osázen v měsíci dubnu obecní pozemek zvaný Hradištěk u kostela různými stromy v počtu 79 kusů, které občané sami donesli a zasadili.

Poněvadž toto osázení bylo nedostatečné zasáhl do té věci včelařský spolek v Újezdě a vysadil ještě na Hradištěk 2000 agátových sazenic v ceně 140 Kč. Dále vysázel na hřbitově 10 smutečních vrb a dvě lípy krymské (velkolisté) v ceně 86 Kč. Dále 10 lip velkolistých daroval včelařský spolek k vysázení na návsi jakožto lip 28. října, které byly vysázeny v den výročí samostatnosti republ. českoslov.

SÁZENÍ LIP 28. ŘÍJNA:

První lípu zasadila školní mládež, druhou obecní zastupitelstvo, třetí has. spolek, čtvrtou mládež a patou učitelský sbor. Zda vzpomenou po letech potomci naši až stromy zmohutní, kolik vzpomínek a prolité krve připomínají tyto lípy za vydobytí samost. a svobody našeho státu.

OBILNÍ MONOPOL:

Poněvadž stále klesání cen obilí se stále snižovalo a zemědělství takřka na úpadku poněvadž pšenice se prodávala 1 g za 110 Kč, žito 60 Kč, ječmen 70 Kč, oves 50 Kč i laciněji. Po dlouhém jednání ve vládě bylo rozhodnuto monopolní obhospodařování obilí na dobu 3 let. Vládní nařízení jímž byl obilní monopol uveden v život bylo vydáno dne 13. července 1934 č. 137 Sb. z. a n.

Ceny dle obilního monopolu jsou stanoveny:

Pšenice o hl. váze 72 kg 150 Kč.

Žito o hl. váze 70 kg 120 Kč.

Ječmen o hl. váze 67 kg 100 Kč.

Oves o hl. váze 50-53 kg 109 Kč.

Srovnání cen dle brněnské plod. Burze v září 1928-1933:

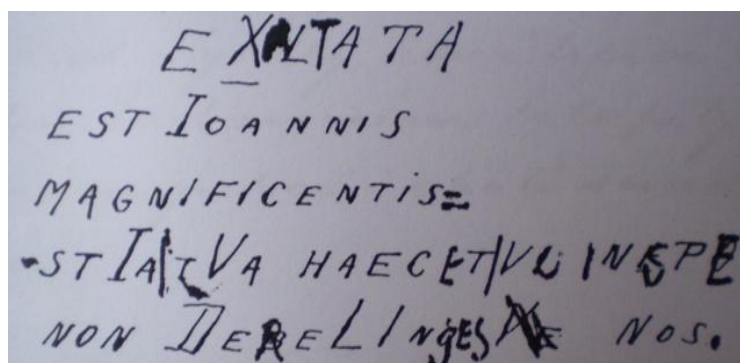
<i>Plodina</i>	<i>1928</i>	<i>1929</i>	<i>1930</i>	<i>1931</i>	<i>1932</i>	<i>1933</i>
<i>Pšenice</i>	<i>190 Kč</i>	<i>158 Kč</i>	<i>130 Kč</i>	<i>140 Kč</i>	<i>150 Kč</i>	<i>129 Kč</i>
<i>Žito</i>	<i>185 Kč</i>	<i>125 Kč</i>	<i>80 Kč</i>	<i>150 Kč</i>	<i>95 Kč</i>	<i>70 Kč</i>
<i>Ječmen</i>	<i>180 Kč</i>	<i>135 Kč</i>	<i>125 Kč</i>	<i>150 Kč</i>	<i>80 Kč</i>	<i>80 Kč</i>
<i>Oves</i>	<i>165 Kč</i>	<i>112 Kč</i>	<i>90 Kč</i>	<i>115 Kč</i>	<i>70 Kč</i>	<i>55 Kč</i>

SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO:

Dlužno se též zmíniti o soše sv. Jana Nepomuckého postavené na návsi, kterážto byla postavena po zrušení fary českobratrské a osazené prvním farářem řím. kat.

Nápis na soše sv. Jana:

Průčelí:

Nápis je silně porušen, obsahuje i chyby pravopisné NON DEBELI znamená „DELEBILIS“ t. j. věčně trvající. V překladě zní: Postavena jest Jana Nepomuckého, vznešeného tato socha která věčně bude státi.

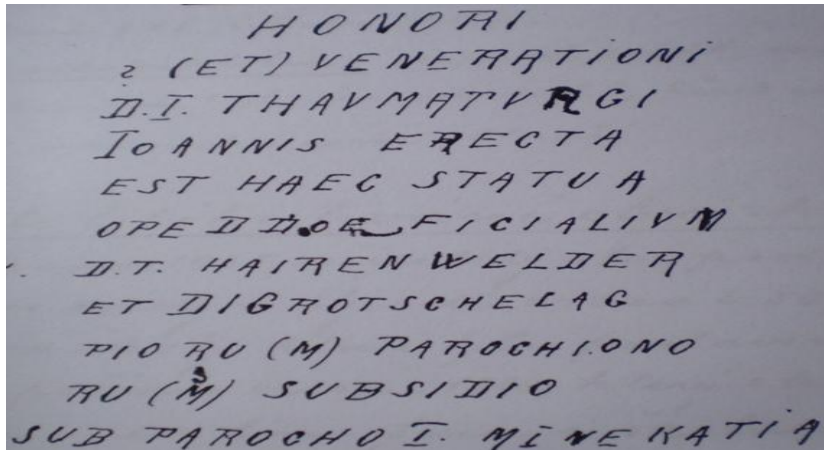
Nápis obsahuje v kryptogramu datum.

*X = 10; I = 1; M = 1000; I = 1; I = 1; C = 100; I = 1; V = 5;
I = 1; D = 500; L = 50; I = 1; V = 5.*

Sečteno 1677.

Datum ovšem není zcela přesny, neboť v porušených slovech mohla býti ještě některá římská číslice, proto svědčí i zadní strana sochy kde datum je 1700.

Zadní strana:

V překladu zní: Ku cti a slávě divotvůrce Jana postavena byla tato socha nákladem DT (nejasné) z Hairenveldu a Digroštela za pomoci zbožných farníků a za pomoci pevného faráře Minekalia.

TYFOVÁ EPIDÉMIE:

V měsíci březnu 1934 byla do Újezda zavlečena nákaza břišního tyfu která si za obět' vyžádala 4 lidské životy.

POŽÁR PARNÍ PÍLY:

Dne 31. X. 1934 vyhořela parní pila Rud. Kysilky, která teprve 1. rok byla v shodu. Postavením této pily bylo uleveno občanům jakož i okolí snadnějším získáním řeziva.

Léta Páně 1935

Rok 1935 byl takřka rokem volebním protože do posl. sněmovny, do senátu, okresního a zemského zastupitelstva byly prováděny tohoto roku.

Do posl. sněmovny: republ. 274 hl., soc. dem. 123 hl., nár. soc. 13 hl., komunisté 1 hl., lidová 97 hl., živnost. 10 hl., fašisté 2 hl., nár. sjednocení 13 hlasů.

Do senátu: republ. 230 hl., soc. dem. 97 hl., nár. soc. 10 hl., komun. 1 hl., lidová 111 hl., živnost. 14 hl., fašisté 2 hl., nár. sjednocení 18 hl.

Dne 26. 5. do zemského a okr. zastup.

Do zemského zastupitelstva: republ. 187 hl., soc. dem. 112 hl., nár. soc. 7 hl., kom. 1 hl., lidová 105 hl.

Do okresního zastupitelstva: republ. 181 hl., soc. dem. 114 hl., nár. soc. 5 hl., komun. 1 hl., živnost. 21 hl., křesť. soc. 78, lidová 105 hl., nár. sjednocení 7 hlasů.

OSLAVA 50 TI LETÉHO TRVÁNÍ OBEC. ŠKOLY:

Dne 16. června 1935 učitelský sbor pod protektorátem obecní rady v Újezdě oslavil 50 ti leté trvání obecní školy, která byla postavena v r. 1885 po hrozném požáru v roku 1884, který ztrávil skoro celou vesnici mezi tím faru i školu. (viz. str.7)

Ku slavnosti dostavila se ct. rodina Smolková ze Štípy, jelikož p. Kliment Smolka dlouhou řadu let působil jako řídící učitel v Újezdě, jeho syn Václav Smolka t. č. řídící učitel v Horní Lhotě a 2 dcery Marie a Hedvika t. č. učitelky na měšťanské škole ve Fryštáku u Holešova.

ZŘÍZENÍ NOVÉHO POL. OKRESU:

Poněvadž v samém městě Zlíně stoupl počet obyvatelstva, zřízen pro město Zlín a okolí nový politický okres ve Zlíně a část obcí od pol. okresu holešovského připadla k nově jmenovanému okresu ve Zlíně mezi kterými jest i naše obec což znamená pro obec značnou úlevu a to dávkou a špatným spojením i ze stanoviska hmotného jelikož obec Újezd čeká od nově zřízeného okresu pokrok v hospodářství hlavně zlepšení a udržování okresních silnic.

Okresní úřad začal působiti ve Zlíně dnem 1. X. 1935.

VOLBA PREZIDENTA REP.

Jelikož p. president T. G. Masaryk pro své stáří složil úřad presidentský byla dne 18. prosince 1935 o 11 hodině volba nového presidenta republiky. Zvolen byl president DR. EDVARD BENEŠ 340 hlasy od 446 přítomných členů nár. shromáždění. 24 hlasů bylo na jméno Dr. Boh. Němce a 76 hlasů bylo prazdných.

DR. EDVARD BENEŠ je druhým presidentem republiky československé. Sklaníme se šťastni v občanské úctě před hlavou svého státu.

At' žije president DR. EDVARD BENEŠ!

At' žije president osvoboditel T. G. MASARYK!

Dnes
F. F. Hasaryk
odšiel na vänoš.

Dnes 14. mája 1917, keď som bol v Luncu, k 1. puku.
dostal republiky archiepošovskí F. F.
Hasaryk, slovník demokratický a jeho
a zastoupení práva na národný štát
stala sa jeho: kýmto sa v jeho
súť doby. Jeho slovo bolo vždy
odvážne, hoci nikdy nebol morálny
v jeho svědomí, lož, poctivosť a vždy se
viedol pravdou, že nelepšie politiku se
ještě politiku poctivá. Takýmto při tom
vímam jeho republiky, že - dáti Dik,
kde se ma nás ještě stála dával jak to
viedome. Dnes tohto miera prestal se
na svoj stáť - v jeho vedomí táto
v síniach obou snímom v mrtvy ale
vám kámen vyta zom slova zákona:
F. F. Hasaryk zastoužil se o stáť
Dijé Dik, aby ľudovými diji námi
bylo pokračovať se takí národ zastoužil
se o svoj stáť - v duchu svého pramít
presidenta Osvoboditele.
Vdpuňvej v jehoje.

V předvečer pohřbu presidenta Osvoboditele všechno občanstvo i se školními dětmi sešlo se v sale p. Vaňka, kde před tryznou pres. Osvoboditele. Pan řídící Rud. Polášek a p. farář P. Vladimír Růčka označili ve své řeči život p. presidenta a jeho zásluhy o stát.

V den pohřbu obraz p. presidenta Osvoboditele nesen ve smutečním průvodu od obecní radnice k pomníku padlým ve světové válce kde p. starosta Fr. Drga ve své řeči připomíná by v paměti obce vždy zůstal obraz presidenta Osvoboditele.

V 10 hodin konána smuteční schůze obecního zastupitelstva.

V roku 1936 a 1937 hospodářské poměry se zlepšily rovněž dobytek cenou se zvedl a nezaměstnanost poklesla. Úroda však v roku 1937 nebyla nejlepší, žito (réž) bylo katastrofálně zničeno vyležením a sněžnou plísní až na 89 %.

SEVERNÍ POLÁRNÍ ZÁŘE:

Dne 25. ledna 1938 byla v naší republice jasně viditelná severní neboli polární záře. Spozorována byla o $\frac{3}{4}$ na 8 h. s domněnkou na velký přespolní požár. Záře byla barvy krvavě červené s několika pruhy barvy žlutavé. Síla barev po celou dobu se měnila. Záře byla na severozápadní straně oblohy a dosahovala do dvou třetin výšky oblohy. Chvillemi jí částečně zastiňovaly mraky. Sahala až za Vysoké Pole. Záře trvala až do 1 hodiny po půlnoci. Nejsilnější světlo bylo od 9 hod. do čtvrt na 10.

SLINTAVKA:

V měsíci květnu byla do naší obce zavlečena slintavka a kulhavka za oběť jí padla 1 kráva a mnoho telat. Dobytek postižený slintavkou byl velmi zkažen takže chovatelé utrpěli velké škody. Obec byla uzavřena od 11. června až do konce roku.

OBECNÍ VOLBY V R. 1938:

Na den 12. června byly vypsány obecní volby. Podáno bylo 8 kandidátních listin. Výsledek voleb: číslo 1 křest. dělníku (lidová) 19 hlasu, č. 2 nar. soc. 16 hl., č. 3 odb. j. (rep.) 35 hl., č. 4 lidová 165 hl., č. 5 ml. r. (rep.) 65 hl., č. 6 občanska 48 hl., č. 7 soc. dem. 110 hl., č. 8 republ. 78 hl. Starostou obce zvolen p. František Drga rolník č. 134 ze strany občanské.

Měsíc září v r. 1938 bude zapsán v našich dějinách písmem krvavým, protože naši největší spojenci Francie s Anglií zradily nás a zaprodali nás Německu do moci říšského kancléře Adolfa Hitlera a dáno naší vládě ultimátum do 2 hod. v noci dne 22. září s připomenutím, že jen odstoupením příslušných území bude zachován mír, kdežto jinak nemáme možnost počítat s trváním státní samostatnosti vůbec.

MOBILISACE:

Dne 24. září byla vyhlášena všeobecná mobilisace do 40. ti let jakož i koňských potahů a motor. vozidel. Vojáci odcházeli s nadějí, že snad zachrání nám těžce vydobytý stát, však dle rozhodnutí vlády museli jsme se obětovat pro udržení míru a museli jsme odstoupit Německu území obydlené obyvatelstvem německým, které muselo býti ihned vyklizeno a dne 30. září byl již kancléř Hitler v Čechách. 1. října muselo býti odstoupeno Těšínsko Polsku. S Maďarskem jednáno dne 9. října a odstoupeno i Maďarsku část slovenského území. Dne 7. října odstoupil president republiky Dr. Edvard Beneš a na jeho místo nastoupil generál Jan Syrový. Rovněž i vláda byla rozpuštěna. Dle ověř. úředních údajů na okupační čáře německého a polského vojska ztratily Čechy 32 % svého území, 33.9 % všeho obyvatelstva z toho 9.7 % Čechoslováků.

Území Moravskoslezské 33.9 % svého území a 36.2 % všeho obyvatelstva z toho 19.6 % Čechoslováků. Dohromady mají nyní Čechy a země Moravskoslezská 6 967 000 všeho obyv. z toho Čechoslováků 91.5 %.

Slovensko a Podkarpatská rus prohlásily samostatnost.

Mnoho uprchlíků bylo nuceno jen s nejnutnějšími potřebami utéci do vnitrozemí.

ROZPUŠTĚNÍ POL. STRAN:

V měsíci listopadu byly vládou rozpuštěny všechny politické strany a utvořeny strany strana národní jednoty a strana práce. Stranu národní jednoty tvoří strany: lidová, republikánská, živnostenská, nár. soc., nár. sjednocení a fašisté. Stranu práce: soc. dem. a komunisté.

Na společné schůzi místního národního výboru, místního akčního výboru, Jednotného svazu českých zemědělců, místní osvětové rady, místní školní rady, zástupců: sboru dobrovol. hasičů, včelařů, konané dne 2. dubna 1948 v místnostech školní budovy v Újezdě, byl jsem já, Rudolf Hlavička, zedník a domkař v Újezdě čís. 113 zvolen kronikářem zdejší obce. Narodil jsem se dne 20. IX 1897 a navštěvoval zdejší školu. V první světové válce jsem v roce 1915 v říjnu povinně narukoval jako 18 letý a v červnu 1916 jsem byl na ruské frontě u města Lucku vzat do zajetí. Domů jsem se vrátil v červnu roku 1921. Od roku 1926 jsem přes zimu pomáhal při půjčování knih v obecní knihovně mému otci od roku 1939 jsem knihovníkem v obec. knihovně. V roce 1945 v květnu jsem byl zvolen předsedou místního Národního Výboru, avšak po roce jsem se vzdal, poněvadž hmotné poměry mně nedovolovaly vésti tento úřad. Jsem však členem místního Národního Výboru, osvětové komise při MNV, místní osvětové rady, místní rolnické komise, stavební komise, Valašského křížku. V době německé okupace uschoval u sebe tuto knihu dřívější kronikář Rudolf Juříček.

Zápisy v knize nebyly provedeny v době něm. okupace a počal jsem tyto psáti 2. ledna 1949.

Rok 1939-1945

PROTEKTORÁT:

Dne 14. března 1939 zpráva o zřízení Protektorátu Čechy a Morava, vysílaná rozhlasem, šla od úst k ústům tak rychle, že v hodině byli o tom zpraveni všichni občané. Radiopřijímačů bylo v tu dobu v obci málo, neboť nebyla v obci ještě provedena elektrisace a baterie se sháněly velmi těžce. Přístroje byly: na faře, Jos. Černobila, obchod, č. 43, Rudolf Kysilko, pilař, Jiří Maliňák, hostinský. Dne 15. března v 5 min. přestávkách stále hlásí radio: německé vojska vstupují do ČSR, občané jsou upozorňováni, aby nekladli odpor. Dychtivě se poslouchaly další zprávy, ale pocit stísněnosti i strachu bylo na všech občanech pozorovati, když ohlásil svoje odstoupení přes. Dr. Eduard Beneš. President se loučí se svým národem a odjíždí do Anglie; a toho smutek a beznaděje u všech občanů. Volba nového presidenta Dr. Emila Háchy neuspokojila nikoho, poněvadž do té doby o jeho jméně nikdo nic nevěděl, ani neslyšel.

PONĚMČOVÁNÍ:

Z nařízení okresního úřadu ve Zlíně byly pojmenovány všechny veřejné budovy i názvy obcí dvojjazyčně a také naše obec byla nucena orientační tabule s nápisem: AUJEST- Újezd na silnici při vstupu do obce umístit. Dřívější smaltované tabule s českým nápisem uschoval u sebe tehdejší starosta obce Frant. Drga; rolník čís. 134, člověk mírný a rozvážný, který tím, že nechával delší dobu nepovšimnuty různé příkazy a nařízení okres. úřadu ve Zlíně o dodávkách dobytka, mléka, vajec, obilí

a. t. d., byla naše obec prohlášena jako nejhorší na okrese Zlínském, pokud se týče vyřizování spisů a plnění předepsaných dodávek. Z toho důvodu okres. úřad ve Zlíně suspendoval Frant. Drgu a mínil dosadit na jeho místo komisaře, prozatím vedl úřad v obci první náměstek Fr. Belžík, rolník čís. 126 asi půl roku. Obecní zastupitelstvo později zvolilo nového starostu Juříčka Rud. čís. 119, okres. úřad volbu potvrdil dne 4. března 1943 a tento byl starostou do osvobození v květnu 1945.

Občan Karel Sallas, nar. ve Vizovicích, zde usedlý, povoláním krejčí č. 109, dobrovolně se přihlásil ve Zlíně k Werkschutzu, svého 10 letého syna dal do německé školy a do organizace Hitlerjugend. Po osvobození v roce 1945 měl mu být majetek zabaven, ale až dodnes se tak nestalo.

Další občan, který se dobrovolně přihlásil k Werkschutzu, byl Josef Zivalík, dříve v čís. 159, nyní v čís. 129, který byl zaměstnán v podniku „Detona“ v Bohuslavicích na Vláře, jako hlídač.

Byla utvořena organizace „Zelených hákových křížů“ zvaná Vlajka a zdejší občan Stanislav Smolík byl místním vedoucím této strany. Sliby i hrozbami přiměl několik občanů k tomu, že mu podepsali přihlášky do této strany. Byli to většinou dělníci, kteří byli totálně nasazeni na práci v Německu a tito pod slibem propuštění domů, tyto přihlášky podepsali.

SBĚR ODPADOVÝCH HMOT:

Nařízen sběr odpadových hmot, jako: kovů, hadrů, papíru, skla, kostí. Sběr prováděly školní děti a nejlepší sběrači byli odměňováni kouskem mýdla, které v tu dobu bylo vzácností. Dále nařízen sběr zimního prádla, rukavic, teplých ponožek, svetrů, šálů, papučí pro německou armádu, která v Rusku v zimě mrzla. V obci se při tomto sběru

sebralo: 3 kusy starých nepotřebných rukavic, 1 roztrhaný svetr a 2 vázanky.

ZVONY:

V rámci této sběrací akce odebrány dne 22. března 1942 z našeho kostela zvony, o kterých jest napsáno v této knize na str. 5. Největší zvon vážil 713 kg, zvaný Veliký, druhý 320 kg zv. tříhodinový, třetí 200 kg zv. polední, čtvrtý 48 kg zv. Sanctus. Tento čtvrtý zvon byl kostelu ponechán, ale později odvezen a ponechán zvon zv. umíráček, který jest na věži dodnes. Při spouštění zvonů a jejich odvozu bylo ten den kolem kostela jako ve svátek. Přicházeli lidé i s přífařených obcí, které je buď při bohoslužbách, neb svatbách či úmrtí vždy svým hlasem do chrámu svolávaly. Proto loučení s nimi bylo dojmavé a když naposledy vyzváněly ještě zavěšené na věži, lidé plakali jako o pohřbu svých drahých. Škoda, že nebyla tenkrát provedena v obci elektrisace, aby hlas těchto zvonů byl pro příští pokolení aspoň zachycen na gramofon. desce.

KOSTEL:

Střecha kostela, která je pokryta plechem, byla v r. 1938 natřena protileteckým nátěrem za obnos 10 500 Kč. Venkovní oprava kostela i věže s vnitřním zajištěním provedena v r. 1940 nákladem 94 000 Kč. V r. 1943 zhotoven ve vnitřku kostela kameninový sokol, poněvadž ale stavební hmoty, jako cement a jiné podléhaly řízenému hospodářství, práce tato byla prováděna za zavřenými dveřmi. Zároveň zhotoveno nové schodiště před hlavním vchodem do kostela. Od tohoto schodiště až po farní budovu upravena cesta a vyložena žulovými kostkami, nákladem 127 000 Kč.

DLAŽBA CESTY:

Zároveň obec provedla svým nákladem úpravu a dlažbu cesty od silnice u hostince J. Maliňáka směrem ku škole, kde rovněž položeny žulové kostky, když předtím byla provedena kanalisace od silnice až po dům Rud. Juříčka č. 119.

FARÁŘ:

Zásluhu o zvelebení kostela má nynější farář P. Vladimír Růčka, naroz. 6. 8. 1909 v Ježově, okres Kyjov, který byl dosazen na zdejší faru v r. 1937 a působí zde dodnes. Ten také po dobu okupace měl nemalý vliv na smýšlení obyvatel, který přesvědčováním a svými názory povzbuzoval a dodával víry ve šťastné ukončení této hrozné války. Nejednou se stalo, že svými přiléhavými vtipy dovedl okupanty dokonale sesměšnit při osobním jednání s nimi, ale také, když lidem hrozila persekuce se strany německých úřadů, dovedl vždy osobně zasáhnouti ve prospěch postižených. Poněvadž pracoval v době nesvobody také v odboji, pomohl svými vedomostmi doplnit některé data a údaje v této knize.

OBECNÍ KNIHOVNA:

V obecní knihovně bylo c r. 1939 celkem 396 knih. Při prohlídce četnictvem z Hor. Lhoty vyřazeno a odevzdáno na četnické stanici 179 svazků. Knihovník uschoval u sebe 55 knih, takže zbylo pouze 162 svazků, pro tu dobu t. zv. „nezávadných spisů.“ Později obdržela knihovna zdarma české knihy, ovšem takové, které Němcům vyhovovaly. Několik knih došlo také zdarma, ale s úplně německým textem a proto odpor k takové četbě rostl a čtenářů stále ubývalo. Koncem r. 1944 bylo celkem 8 čtenářů se 56 přečtenými knihami.

PROHLÍDKY:

Poněvadž se příkazy a nařízení něm. úřadů všemožně obcházely a sabotovaly, byly vysíláni do vesnic úředníci hospodářské kontroly ze Zlína. V tu dobu přiděl někteří dovední občané sestrojili si pálenice, kde se v noci páčila z cukru slivovice i borovička, třebas byly za to velmi přísné tresty. Při různých těchto kontrolách a domovních prohlídkách měli občané přichystány tyto lihoviny, kterými se hodně mírnily tyto prohlídky, kontroly a také i tresty. Z těchto důvodů byl o lihoviny velký zájem a jejich cena stoupla až na 1800 za litr. Ku konci války se často stalo, že tito úředníci hlásili do obce předem svůj příjezd a zástupci obce v čele se starostou je již s lihovinami očekávali a když se tito kontroláři rádně opili, sepsali u starosty protokol, že prohlídka v obci byla bezvýsledná a za zpěvu odjížděli auty do Zlína.

HEYDRICHIÁDA:

Po zavraždění říšského protektora Hendricha nastaly strašné dny nejistoty, poněvadž se roznesla zpráva, že každý 10 občan bude zastřelen (odplatou za Hendricha). Všichni občané od 15-80 let byli povinni se dostaviti na zdejší obecní Radnici, vždy celá rodina hromadně a najednou, kde byly každému zvlášť předloženy fotografie věci: jízdní kolo, aktovka a plášť, které patřily českým parašutistům, kteří provedli atentát na Hendricha. Každý z občanů byl povinen prohlásiti a podepsati před přítomnými četníky, že tyto věci nikdy neviděl, ani nezná. Zvlášť horlivě si při tomto šetření počínal český strážmistr ze stanice Hor. Lhoty Fáber, který později byl na této stanici jako vrchní strážm. a po osvobození byl přeložen (někde u Prahy). V obci na trati zv. Bařiny byli usazeni cikani v 5 domkách, které si sami vystavěli. S nařízením německých úřadů byli ozbrojenou mocí ve svých bytech uzavřeni a z obavy, aby neuprchli, byli občané přinuceni je hlídat ve dne i v noci

pod osobní zodpovědností. Asi za dva dny byli tito cikáni pod dozorem četnictva odvedeni všichni v počtu 38 duší na práce ve prospěch „ Říše“. Domky jejich nařizeno rozbourat a srovnat se zemí. Po osvobození v r. 1945 se vrátilo 6 osob.

NUCENÉ PRÁCE:

Dělníci od 18-60 let nuceni pracovat ve prospěch „ Říše“ ve zbrojním průmyslu v Bohuslavicích na Vláře, na kopání zákopů na Vsetíně, v Olomouci a na práci v Německu. Ke kopání silničních překážek v lese na Baráku přinuceni všichni mladší zemědělci mužského pohlaví v zimě r. 1944. Práce tato však pomalu pokračovala, poněvadž co dělníci ve dne zhotovili, to partyzáni v noci důkladně poškodili. Ze zákopů dělníci utíkali domů, nebo si mrzčili ruce nebo nohy, jenom aby nemuseli pro „ Říši“ pracovat. Do zaměstnání v Bohuslavicích a také zpět obstarávaly dopravu dělníků autobusy „ Protektorátu Čechy a Morava.“ Tam také při práci tragicky zemřel zdejší občan Frant. Ambrůz, čís. 183, naroz. 20.8.1903, který byl při výbuchu granátu roztrhán dne 21.8.1942, převezen do obce a za velké účasti občanů a jedné čety německého vojska na místním hřbitově pohřben.

SNĚHOVÉ ZÁVĚJE:

Velké sněhové závěje 24. března 1944, kdy silnice nebyla vůbec sjízdná, nařizena pracovní pohotovost v obci a starší občané byli povinni udržovat silnice ve sjízdném stavu ve dne i v noci. Závěje byly tenkrát místy tak velké, že při odstraňování sněhu na silnici k Loučce a Vys. Poli vznikly po stranách silnice sněhové hráze 4-450 metru vysoké.

PERSEKUCE:

Tato válka si vyžádala mnoho obětí, též na lidských životech, lidé byli trestáni za: zatajené zásoby poživatin, dobytka, za nepřihlášené tabákové sazenice, za nenastoupení do práce. Za poslech zahraničního rozhlasu byl stanoven trest smrti. Z naší obce Kolářik Jan naroz. 7.7. 1903 v čís. 41, který bydlel v Moravské Ostravě jako policejní strážník, byl zatčen proto, že daroval 100 Kč na sirotky po rodičích, (kteří byli umučeni Gestapem) odeslán do koncentračního tábora v Německu, kde byl dne 7.10.1943 v Breslau o ½ 8 hod. večer sťat sekerou spolu se 16 Čechy a 1 kamarádem z Újezdce u Luhačovic. Další obětí byl Pavelka Josef nar. 29.4.1925 v Újezdě čís. 173, povoláním číšník, který byl při přechodu hranic na Slovensko chycen, odvečen též do Německa, před příchodem Rudé armády spolu s 29 kamarády dne 24.I.1945 v Breslau zastřelen pro podezření a partyzánské činnosti.

PARTYZÁN RUSKÝ:

Dne 11. ledna 1945 byli prozrazeni českým člověkem partyzáni, kteří byli v tu dobu u jednoho pasekáře v katastru obce Vlachovic. Při honičce byl na útěku zastřelen německým četníkem ruský partyzán Barabaš Petrov, naroz. 28.10.1921 v Ochramijevič okres Dněpropetrovsk. SSSR- v katastru obce Újezd, na trati zv. Díly. Jeho mrtvola dopravena do zdejší márnice a až po 10 dnech směla být pohřbena na místním hřbitově. Přes zákaz německých úřadů sešlo se k pohřbu tolik občanů, že to působilo manifestační dojem.

JAGDKOMMANDO:

Koncem ledna 1945 přijel do sousední obce Loučky oddíl německého vojska, zvaný Jagdkommando, který měl za úkol pochytat nebo postřílet partyzány ve zdejším kraji. Tento oddíl ze strachu

(po partyzánském varování nikdy je v lese nehledal a procházel se ve dne pouze po polích). Asi v polovině března 1945 byl tento oddíl odvolán.

HAVARIE LETADLA:

Na Veliký pátek dne 30. března 1945 zřítilo se večer asi o 7 hodině v lese zvaném Vítová v katastru obce ruské letadlo. Pilota doprovázeli 2 členové posádky, z nichž jeden po přestřelce u slovenských hranic se zachránil seskokem. Pilot i pozorovatel při havarii v troskách zahynuli. Jsou to: ruský letec-pilot Ponamarenko Nikolaj Aleksandrovič naroz. 1926 v SSSR, Derkačov Vasilij Fedosejevič, ruský letec-pozorovatel, naroz. 1923 v Kazachskaja, Aktubinskaja oblast, Klučovojrayon, SSSR. Dříve, než se na místo havarie dostavily německé orgány, byla z letadla vymontována neporušená vysílačka, letcům odebrány osobní doklady, pistole, mapy, padáky a větší množství nábojů, benzin vypuštěn a také občany vybrán. Když ráno přijely německé orgány na místo, našli jenom nepotřebný vrak, který tam leží dodnes. Letci převezeni do zdejší márnice a dne 2. dubna 1945 pohřbeni ve společném hrobě. Poněvadž město Zlín hodlá zřídit společný hrob ruským vojínům, kteří padli při osvobození našeho kraje, požádal Okresní národní výbor ve Zlíně všechny obce okresu o odeslání padlých ruských vojínů k pohřbení ve společném hrobě a proto dne 28. února 1946 mrtvoly letců exhumovány. K odvozu se dostavilo místní obyvatelstvo, společná rakev na marách odnesena (v doprovodu místní hudby) sborem dobrovolných hasičů do Brány, kde se s padlými krátkým proslovem rozloučil předseda místního národního výboru Rudolf Hlavička. Rakev položena na povoz za zvuků hudby odvezena do Vizovic, odtud do Zlína, kde na společném pomníku jsou jejich jména také uvedena.

ZRÁDCI, UDAVAČI:

Oddíl Gestapa ze Zlína provedl náhlou prohlídku u souseda J. Zvonka čís. 141, poněvadž bylo písemné udání, že skrývá střelnou zbraň. Za zatajení střelné zbraně byl přísný trest: vystřílení celé rodiny a vypálení usedlosti. Přesto, že dům byl uzamčen, gestapáci jej násilím otevřeli a postele i skříně v místnostech a na půdě vše zpřeházeli, ničeho však nenašli. Udání toto bylo provedeno ze sousedské msty. Však udavačka Františka Maňasová čís. 44 v r. 1945 odsouzena Lidovým soudem v Uherském Hradišti na 2 léta těžkého žaláře, ztrátu 1/4 majetku a čest ztrácí na dobu 10 let.

Dva čeští lidé, kteří předstírajíc, že jsou partyzány, vetřeli se tímto podvodným způsobem mezi skupinu partyzánů na Ploštině, při jednom přepadu Maďarů v naší obci sami uprchli a na Gestapu ve Zlíně celou skupinu partyzánů na Ploštině prozradili. Oba zrádci: Ze Zlína Oldřich Baťa vulgo Kováč a František Machů z Újezda, (chovanec v čís. 88, jehož matka byla svobodná a v r. 1912 se odstěhovala z naší obce do Břeclavi) byli za to Gestapem odměněni: každý porci guláše, 4 kg slaniny z Ploštiny ukradených prasat a 1000 Kč protektorátních peněz. (Tyto údaje vyšly najevo při přelíčení u Lidového soudu ve Zlíně.) Však po osvobození dne 30. srpna 1945 stojí tento český zrádce Oldřich Baťa před Lidovým soudem ve Zlíně. Nic však nezapírá a pokud může, svádí mnohé věci na nepřítomného Františka Machů (který dosud nebyl vypátrán). Po čtyřhodinovém veřejném soudním projednání, slyší svůj zasloužený trest: „Trest smrti provazem.“ Poprava nato za 2 hodiny po rozsudku veřejně vykonána.

Mezi české udavače patří také Stanislav Smolík, zdejší občan, naroz. 23.8.1908, který jako okrskový důvěrník organizace „Vlajka“ a jako vyzvědač zlínského Gestapa, byl zastřelen partyzány spolu s Annou Stružkovou, nar. 28.I.1900 v Drnovicích, bytem na Ploštině u Machů

zv. Hurák, dne 13. března 1945 a jsou pod sebou v lese za Ploštinou pochováni.

HLÍDKY:

Okresním úřadem ve Zlíně nařízena hlídková noční služba v obci. Každou noc procházely hlídky z občanů po obci vždy po dvou lidech, tyto se během dvou hodin vždy střídaly a sestávaly z 10 lidí. Hlídka měla stanoviště na Radnici a o průběhu této hlídky byla vedena zvláštní kniha, kterou kontrolovala četnická stanice v Horní Lhotě. Do této knihy byl velitel hlídky povinen zapsati jak počet osob, které byly na této hlídce, tak i zjištění cizích osob a vozidel, které procházely neb projížděly vesnicí nebo jiné zprávy (světelné rakety v lesích). Případné objevení se partyzánů muselo být ihned telefonicky hlášeno, příp. rychlým poslem, četnické stanici v Horní Lhotě. Ve skutečnosti byly tyto hlídky bezcenné, neboť obyvatelstvo sympatisovalo s partyzány, ba naopak je všemožně podporovalo.

PŘEPAD VOJSKA:

Začátkem roku 1945 začaly projíždět zdejším krajem ustupující maďarské a později také německé trény ze Slovenska. První zastávky těchto ustupujících kolon byly okolní obce a pro svou rozlohu byla vhodná právě naše obec pro přenocování těchto vojsk. Vojsko bylo vždy umístěno po 2-4 mužích do domů, občané přinuceni dávat pro koně stáje, seno a slámu, maďarští vojáci vyměňovali s obyvatelstvem kuřivo, pokrývky a také pušky a náboje a j. věci za lihoviny. Aby bylo zabráněno dorozumění se Zlínem, kde bylo umístěno Gestapo, partyzáni jedné noci rozbili v místním hostinci u Frant. Vaňka umístěný telefonní přístroj tak, že až do osvobození nebyl schopen provozu.

Dne 17. února 1945 večer přijel do obce opět větší transport trénu maďarského vojska, které bylo přiděleno do jednotlivých domů. Na prostranství u Radnice bylo umístěno asi 50 vozů s proviantem, střelivem a j. K obecní hlídce na Radnici přibylo 8 mužů maďar. vojáků, kteří střídavě hlídali tyto vozy. Kolem půlnoci přepadli partyzáni hlídky u vozů, odzbrojili je, přivedli do místnosti Radnice, kde rovněž ostatní vojáky odzbrojili a pohrozili odstřelením, jestli se odváží do 5 hod. ranní opustit místnost. Vojáci byli tak překvapeni, že po odchodu partyzánů delší chvíli se tupě dívali jeden na druhého, než se odvážili mluvit a to pouze šeptem. Časně ráno s největším spěchem opustili obec. Partyzáni ukořistili: 70 pušek, 580 nábojů, 81 granátů, 2 automaty. Část kořisti s vozů sebrali někteří místní občané, které partyzáni upozornili, že vozy nejsou hlídány.

BRUSIČI: ZASTŘELENI:

Ve čtvrtek dne 19. dubna 1945 kolem 1 hod. odpoledne, ženou se k Újezdu 2 těžká nákladní auta plně obsazena po zuby ozbrojenými SSmany. Pistole, pušky, automaty, lehké i těžké kulometry, granáty a pancéřové pěstě. V obci u hostince Jiřího Maliňáka zastavují, ozve se střelná rána, která rozrušila psy, kteří doprovázejí opilé SSmany. Tito seskakují z aut a ženou se dvěma směry k obecní Radnici, kde toho času stojí pojízdný obytný vůz brusiče Ladislava Rangla z Těšova u Uh. Brodu. S ním ve voze bydlela jeho manželka Vlasta, 2 malé jejich děti a Ranglův zeť Rudolf Pflégr. Brusiči právě obědvali, když k jejich vozu přibíhají SSmani s napřaženými automaty. Na výzvu „Heraus“ vybíhá z vozu Lad. Rangl, který několik metrů od svého vozu byl zastřelen několika ranami z automatu. Za ním vybíhá z vozu Rud. Pflégr, kterého rovněž několika ranami zastřelili. Nepomohlo jim, že vytahovali své občanské legitimace, živnostenský list a povolení k pobytu v obci.

Z vozu vychází hrůzou již skoro šílená matka, v náruči tiskne svého půl roku starého chlapce. Starší chlapec se ukryl vzadu ve voze. Ranglová bezradně, bez ducha dívá se na mrtvoly svého muže a bratra a od strachu nemůže se schodků vozu ani vyjít ven. Opilý SSman vidí sice v její náruči malé dítě, ale to mu nevadí. Šest ran z automatu a mrtvá matka se živým dítětem, které i ve smrtelné křeči tiskne ke svému srdci, svalí se zpět do vozu. Pramének čerstvé krve matčiny zalévá dítě, které pláče na mrtvém a roztrhaném srdci matčině. Po odjezdu SSmanů mrtvoly odneseny do márnice a dne 21. dubna společně pohřbeny. Děti vzali prozatím k sobě místní občané (Bož. Macharová čís. 86) a pak předány Okresní péči o mládež ve Vizovicích, což zařídil František Machů, rolník čís. 58.

Jako rukojmí byli vzati rozzuřenými SSmany blízcí sousedé: Pavelka Karel č. 50, Šimák Jos. č. 49, Šimák Fr. 49, Macík Fr. 47, Macík Jos. 47, Pulkrábek R. 47, Juříček Fr. 45, Drga Oldř. 147, Vaněk Boh., kteří se zdviženými rukama nad hlavou v hrozně nejistotě očekávají, co se s nimi stane. Po zjištění totožnosti a tělesné prohlídce jsou propuštěni do svých domovů.

Vojáci jsou ke svým autům a spatřiv kolemjdoucího listonoše, řvou na něj: „ Kde bydlí Petr Řehů?“ (partyzán). Tento odpovídá: „ Já nevím.“ „ Ty jsi listonoš a nevíš?“ opět řvou na něho a jeden z vojáků jde s ním k bytu. Petra ale doma nenašli a také nikdo neprozradil, kde je a co dělá. Vojáci nasedají do aut a odjíždějí směrem k Vysokému Poli. Asi za hodinu ustrašení lidé, utíkající z Vys. Pole s křikem a pláčem sdělují, že SSmani na Ploštině pálí domy a střílí pasekáře. Pero nevypíše tu hrůzu a strach, když občané uviděli požár a slyšeli střelbu, protože nejistota jest mnohem horší, než sama skutečnost. Blíží se noc a Němci se vrací z Ploštiny obtíženi bohatou kořistí všeho cenného, co mohli ukrást a odvézt. Před sebou ženou hovězí dobytek,

část dobytka nechávají ve Vys. Poli, část dohnali do Újezda, kde občané dobytek vzali k sobě a po osvobození vrátili pozůstalým.

Jako byla vypálena Ploština, tak také podle nálezu v zápisníku velitele Skorzeného ve Vizovicích, měly být dne 4. května 1945 vypáleny tyto vesnice: Loučka, Újezd, Vys. Pole, Drnovice a Tichov. Muži od 14 let nahoru měli být postříleni. Však také dne 22. dubna vypáleno v obci Loučka 7 hospodářských budov. Když se zdejší občané dověděli od utíkajících, že jest obec Loučka obstoupena oddílem německého vojska, a později uviděli požár, zachvátil lidi takový strach, že s křikem a nářkem utíkali do blízkých lesů zachránit holé životy, vše ostatní nechávající na pospas, protože Ploština byla nejenom důraznou výstrahou, ale také začátkem řetězu neštěstí, které se na náš kraj valilo. Zatím ale dne 2. května byly naše i okolní obce osvobozeny rumunským a ruským vojskem.

USTUPUJÍCÍ VOJSKO:

Držitelé koní přinuceni svými potahy i povozy vypomáhat v rychlém ústupu maďar. a německých trénu, neboť tito mají povozy přetížené, koně unaveny a proto jsou jim místní odpočaté koně velmi vhod. Poněvadž trény ujíždí ve dne i v noci, němečtí vojáci ve snaze co nejrychleji utéci, jdou v noci dům od domu a kradou spícím občanům jízdní kola. Postupující vojska sebraly v obci: 10 koní s postroji, 5 selských vozů, 5 krav, 5 prasat, kromě jízdních kol a j. věcí, vše v tehdejší ceně 295.250 K. Aby občanům, kteří ztratili koně a vozy, byla částečně nahrazena škoda, provedena mezi občany peněžitá sbírka, která vynesla celkem 26 000 K. protektorátních.

ZÁKOPY:

Z rozhlasových zpráv se občané dovídají, kde a jak se fronta přibližuje i jiné důležité zprávy, později již slyšet vzdálenou dělostřelbu. Dne 29. dubna před večerem přijíždí do obce vojenský pracovní oddíl, složený ze samých Vídeňáků. Povoláním jsou: hoteliéři, hostinští, obchodníci, krejčí, ševci. Jejich úkolem jest: a to od Vídně až k nám, připravovat ustupující německé armádě obranné zákopy. Ráno druhého dne obecní strážník bubnem oznamuje, že: „ Pod trestem smrti jest každý občan mužského pohlaví ve stáří od 16-60 let povinen nastoupit buď s lopatou, neb krumpáčem na návsi, doma smí zůstat pouze nemocní a jen ti, kteří mají písemné potvrzení od německého vojenského velitele majora Schramma, který takové potvrzení vydává v hostinci Jiřího Maliňáka!“ Občané seřazeni do trojstupu, jsou odpočítáni a za dozoru německých vojáků odchází k lesu; kde jsou přinuceni kopat zákopy, které jsou vyměřeny po kraji lesa směrem od Loučky až po katastr obce Drnovic. Tyto obranné bunkry jsou od sebe vzdáleny 50-100 m a kopou vždy jeden bunkr 2-3 lidé. Odpoledne přijíždí na koni vojenský posel, kvapně vyřizuje dozírajícím vojákům nějaké rozkazy a tito se slovy: „ Rychle dodělat zákopy a jít domů!“, rychle pospíchají k vesnici, sbírají po domech svoje zavazadla a opouští obce. Na rozloučenou jim nad silnicí směrem k Loučce posílá ruský pilot (ženská) z letadla kulometný pozdrav.

Dne 1. května občané večer pozorují ve směru Vlachovice-Bojkovice světelné rakety a je také dobře slyšet odtud z pušek a kulometů. Napětí se zvyšuje a tu noc někteří lidé vůbec nespali, poněvadž nedočkavě očekávají brzký příchod osvobozující armády.

Ještě v noci a časně z rána dne 2. května objevují se v obci menší oddíly ustupující německé armády. Jeden takový oddíl 8 mužů přivezl občan z Loučky kravským potahem. Vojáci nutí povozníka, aby jim vezl

zavazadla a střelivo s vozu a rychle odchází do připravených bunkrů. Po půlhodinových přestávkách přešly ještě 4 takové oddíly po 8-10 mužích směrem k zákopům. Při pohledu na tyto trosky „ neporazitelné armády“, kde tito jedinci jdou tak těžkopádně, mechanicky jako stroj, jako tělo bez ducha, ušpinění, zablácení, přihrblí pod tíhou výzbroje, pěsti se zatínají a dere se myšlenka: „ mít pořádnou zbraň, všechno bezprávi, strach, nenávisť, prožité během těch šesti krutých let, vybit v poslední chvíli na těchto urputných zastáncích nacismu.“ Dopoledne již nevidět žádné vojsko, je klid před bouří. Poněvadž nevíme, jaké množství Němců jest v lese, jaké mají zbraně, jest tato nejistota tím horší.

Dne 2. května o půl dvanácté hodině polední přichází z Vlachovic sousedka Fr. Maňasová č. 44, která tam šla brzy ráno za nějakým nákupem a nevykládá, ale přímo křičí, že ve Vlachovicích již vítají s hudbou Ruská vojska.

OSVOBOZENÍ:

O 1 hodině odpolední přichází do obce první oddíly rumunské armády a hned se ptají, kde jsou Němci. Místní občané je ochotně vedou na kopec u kostela a ukazují jim, kde jsou německé zákopy. Vojáci rychle k trati zv. Bravenčík, za vesnicí se rozestupují v bojovou linii a jdou směrem k lesu, jako na hon vzpřímeni, ani se nekryjí. V zápětí však třeskají od lesa první výstřely, Rumuni padají k zemi, zakopávají se a již začíná oboustranná střelba. Zatím co na jižní straně vesnice občané se schází a střelbu pouze slyší, v Bosni nelze z chalup neb sklepů vyjít, poněvadž německé střely nebezpečně hvízdají. Nejvíce ohrožená místa jsou na silnici u J. Šimáka, koláře č. 202 a v zatáčce silnice u J. Pochylého č. 192.

Němci z lesa na tyto holá místa na silnici dobře vidí, přitom ale jsou sami dobře ukryti. Rumunským vojákům však přichází stále nové posily a začíná také z naší strany palba z kulometů. Později přijíždí rumunské dělostřelectvo, které rozmístěno u Ambrůzových mlýnů, ve Chrasti, u kovárny a na kopci Hradištku. Přesto, že střely hvízdají, odvážnější občané pomáhají přitáhnout děla na kopec Hradištěk a ukazují, kde jsou německé zákopy. Dělo umístěné na kopci má nejlepší rozhled a také hned začíná pálit na zákopy. Říká se, že „basa tvrdí muziku“ a v tomto případě jest to opravdu přiléhavé. Jsme zvědaví na dopady dělových nábojů, ochotný důstojník nám půjčuje dalekohled a přesvědčujeme se, že hned první rány dopadly na místo určení.

Jen kdyby je tak kropili, ale hodně rychle.

Důstojník, který mluví rusky, mávne však rukou a praví: „Nestojit, málo jich.“ (němců) Ještě slyšet několik dělových ran od Ambrůzových mlýnů a již stahují děla na shromaždiště a před večerem opouští vesnici.

K večeru začíná pršet, střelba však není tak prudká, přichází rum. voják a posunky i slovem žádá slámu. Poněvadž jsou zakopáni o síle 16 mužů a jsou od našich stavení vzdáleni 120 kroků, dáváme se sousedem J. Maňasem č. 44 žádané a sami pomáháme toto odnést pod ochranou tmy. Vytrvale prší, vojáci mají v důlcích, ve kterých leží, hodně vody, a proto dávají slámu hned pod sebe. Jsou již úplně promoklí a zablácení. Jejich velitel nás tlačí zpět, vracíme se a za pomoci sousedů vaří se v čís. 44 pro vojáky bílá káva. Jdeme opět za velitelem se zprávou o večeri, tento svoluje, neb vojenské kuchyně nemají a posílá 5 mužů s námi. Vojáci jdou, vykládají, my však jim nerozumíme. Velitel však mluví částečně rusky. Vojáci seškrabují dřevěnými třískami z oděvu i obuvi bláto jdou do vytopené jizby a kuchyně, dychtivě pijí horkou kávu a suší se. Buchty berou velmi rádi, také domácí chléb, třeba mají svého

dost a dávají balíčky tabáku jako protihodnotu. Když se usušili, děkují, odchází, pak přichází druhá skupina a pak třetí. Když se všichni vystřídali, přichází naposled velitel se svým pobočníkem. Velitel jest asi 25 letý, málomluvný a když se najedl a usušil, žádá nocleh. Máme obavu, zda Němci nepodniknou v noci útok na vesnici, ale on s úsměvem odpovídá: „ Klidně spěte, neodvází se.“ Dělá si v deníku poznámky, my odcházíme, ale nespíme. Po půlnoci déšť ustal a ráno ve 4 hod. nesou vojáci na polních nosítkách padlého kamaráda do márnice. Chudák, dostal střelu přímo do čela, ani se nestačil jako ostatní zakopat. Později jsme našli místo, kde padl. Ležící vojenská čapka v kaluži seschlé krve má na zadní straně kousek lidské kůže s praménkem vlasů. Druhý den se vyjasnilo, květnové slunko krásně hřeje, nestřílí se, vojáci svlékají se sebe mokré oděv i obuv a suší se. Je vůbec takový klid, že lidé jsou po přestálém strachu a nejistoty jako znovuzrozeni. Přichází rumunští vojáci a posunky naznačují zhotovení věnců pro své tři kamarády, kteří padli při osvobození naší obce. Zatím co ochotné ženy zhotovují věnce, mužové kopou na hřbitově společný hrob. Odpoledne se konal pohřeb padlých za velké účasti občanů, kde nad hrobem se s padlými rozloučil zdejší farář P. Vladimír Růčka a četa rumunského vojska se s padlými kamarády rozloučila třemi salvami z pušek.

*Padlí rum. vojáci: Mutova Petre, Reg. 5- Rosiori
Magyar Marcu, Reg. 5- Rosiori
Cosma Jan, Reg. 5- Rosiori
Čest jejich památce!*

Zatím se již valí nepřetržitě se všech stran ruská vojska: od Vlachovic pěchota, po silnici od Vys. Pole dělostřelectvo, kulometné oddíly a j. útvary. Před hostincem J. Maliňáka na silnici staví občané slavobránu s nápisem v ruském a českém jazyce: „ Ať žije přátelství

národů ruských a československých!“ , hudba vyhrává občané se vítají s vojáky, poněvadž se s nimi snadno dorozumívají, hostí je, všude vidět veselé tváře, poněvadž pohled na nepřehledné řady ruského vojska zbavuje lidi posledního strachu z Němců. Ještě po dva dny jdou i jedou vojenské útvary přes obec, pak zase začíná normální život a lidé po napětí posledních dnů již zase klidně spí a oddávají se každodenní práci.

ZAJATCI:

Z pomezí moravsko-slovenského sehnání zajatí němečtí financi, kteří když procházeli vesnicí, měli odpočinek před farou v Juříčkově zahrádce. Když je občané uviděli, chtěli je za Ploštinu v některé stodole upálit, avšak provázející ruské stráže, když viděly co se mluví a chystá, rychle je z obce odvedla.

PŘEPAD:

Dne 6. května zmocnila se skupina Němců, kteří byli do té doby ukryti v lesích ve Vys. Poli nákladního auta, které vezlo chléb pro ruskou armádu. Ruského vojáka- šoféra přinutili aby zastavil, chléb složili na silnici, nasedli do auta a ujížděli přes Újezd na Vizovice. Případ ihned z Újezda telefonicky hlášen do Loučky, kde je již vojsko ruské očekávalo a v lese pod Barákem byli zadrženi a odzbrojeni.

Na trati zv. Podhoří nalezeny dvě mrtvoly německých vojáků, které byly do obce převezeny a pohřbeny. Jedna mrtvola nalezena v lese zv. Skalica, na místě pohřbena, poněvadž byla v rozkladu. Německých vojáků jest pohřbeno v lesích více, ale tyto pohřbívali sami partyzáni a to ještě před osvobozením.

POHŘEB:

Dne 10. května převezen z Ploštiny ruský partyzán- velitel Kostin Nikolaj Nikolajevič na zdejší hřbitov. Tento velitel demontoval dne 13. dubna 1945 na Ploštině strašnou německou zbraň: pancéřovou pěst. Při demontáži nastal výbuch, který veliteli přímo vyrval vnitřnosti. Když tento viděl svůj neodvratný konec vytáhl pistoli a ranou do spánku se zastřelil. Byl v tichosti ještě ten den na Ploštině pochován. Dnešního dne jeho pozůstatky byly převezeny do naší obce, u sochy sv. Jana upraveno vyvýšené lešení, na kterém vystaveny v truhle pozůstatky padlého, po stranách stojí čestná stráž partyzánů. Poté se pohřební průvod ubírá ke kostelu, kde na hřbitově za velké účasti obyvatelstva z celého okolí a jedné čety partyzánů, kteří se u hrobu salvami z pušek a automatů s padlým velitelem rozloučili, rakev spuštěna do hrobu.

PRVNÍ MNV:

Dne 9. května 1945 svoláni všichni občané k první veřejné schůzi v osvobozené Československé republice do sálu Fr. Vaňka, kde byl ustaven Místní Národní Výbor (M. N. V.) na základě pokynů, které zaslalo vedení strany sociálně- demokratické z Vizovic. Sestavením výboru byl pověřen Jan Buriánek, rolník č. 42 jako předseda. Na této schůzi byli navrženi do MNV tyto občané: za stranu Ksč: Machů Fr. č. 127, Kolářík Fr. 41, Černobila Jos. 228, Frýželka Petr 104. Za str. soc.-dem.: Buriánek Jan 42, Hlavička Rud. 113. Za str. lidovou: Ďulík Alois 123, Čech Fr. 65. Za str. nár.-soc.: Zámečník Lud. 79, tedy celkem 9 lidí. Dle přípisu Okresního Národního Výboru má být počet členů MNV takový, jako mělo dřívější obecní zastupitelstvo, a proto dne 25. května t. r. svolána opět veřejná schůze, na které dodatečně navrženo do MNV dalších 9 občanů.

Jsou to: Za Ksč: Mikulů Jos. 11, Pochylý J. 192, Machara Fr. 86, Drga Jos. 134.

Za soc. dem.: Jandík Vl. 74, Ambrůz J. 155.

Za str. lidovou: Urubek J. 103, Raška Jos. 63, Frýželka Fr. 135, takže jest počet členů MNV 18. Na této schůzi se J. Buriánek vzdal funkce předsedy, poukazujíc na to, že jest v hospodářství na všechny práce sám se ženou a že by se proto nemohl této funkci věnovat. Proto členové MNV provedli mezi sebou volby a zároveň ustaveny z členů různé komise.

PRVNÍ VOLBY:

Výsledek volby:

Samospráva obce: Hlavička Rud. 113 předseda MNV, Buriánek J. 42 místopředseda.

Ohlašovací úřad: Pochylý Jan 192.

Komise bezpečnostní: Machů Fr. 127, Drga Jos. 134.

Komise hospodářsko- zásobovací: Černobila Jos. 228, Mikulů Jos. 11, Machara Fr. 86.

Komise dopravní: Zámečník Lud. 79, Jandík Vl. 74.

Komise pracovní: Kolářik Fr. 41, Ambrůz J. 155, Frýželka Fr. 135.

Komise lesní a dřevařská: Čech Fr. 65, Ďulík Alois 123.

Komise mléčná: Raška Jos. 63, náhrad. Frýželka J. 124.

Odbor osvětový: Urubek J. 103.

Odbor sociál.- zpravodajský: Koliba Vlad. Učitel č. 215, který byl navržen za nepřítomného Petra Frýželku.

Poněvadž ve zdejších horách se dosud potulují jednotlivé skupinky německé armády, utvořen ozbrojený oddíl z místních dobrovolců, kteří ve dne i v noci prochází po polích, po silnici a kontrolují osoby i povozy, které prochází o projíždí přes vesnici. Komise

dopravní a pracovní za pomoci občanů opravují mosty a cesty pro odvoz dřeva z lesa, odstraňují a zakopávají postřílené koně, opravuje se škola a Radnice, které byly hodně poškozeny, opravuje se nákladem obce také silnice v našem katastru, poněvadž velitelství Rudé Armády nařizuje rozbitou silnici opravit a po obou stranách označit dřevěnými kůly o síle 5-8 cm, 3 m vysokými, nahoře opatřenými smrkovou větvíčkou, anebo víchem slámy. Toto opatření jest po celé délce silnice z Vys. Pole přes Újezd do Vizovic. Toto označení jest snad proto, že naše silnice se nachází v takovém stavu, že jest od polních cest k nerozeznání. Kůly u silnice později odstraněny a převzal je místní včelařský spolek k upevnění vysázených stromků na Hradištku.

OSLAVY:

Dne 6. června uspořádal MNV vzpomínkový oslavný večer Mistra Jana Husa za účasti všech občanů i korporací s hudbou v sále Fr. Vaňka, kde učitelský sbor přednesl recitace a vysvětlil občanům význam dnešních oslav.

ODVODY:

Letos provedeny první odvody v osvobozené ČSR. Z naší obce šlo k odvodu do Vizovic z ročníků 1917-1923 celkem 72 mužů s velkým nadšením v doprovodu místní hudby. Z nich odvedeno 70 branců, 2 zproštění vojen. služby. Po skončení odvodu zakoupili branci kytice a věnce, které pak nesli v průvodu s hudbou přes Vizovické náměstí a položili tyto na hroby sovětských vojáků a partyzánů, pohřbených ve Vizovicích, kde měl proslov doprovázející brance předseda MNV Rud. Hlavička. Po hymnách neseny další kytice a věnce s hudbou na zdejší hřbitov, kde byly položeny na hroby padlých v I. a II. světové válce a na hroby obětí Ploštiny.

HASIČI:

Zdejší sbor dobrovolných hasičů koupil novou motorovou stříkačku a dne 28.8. upraven na návsi u budovy hasič. skladiště polní oltář, kde byla sloužena P. Vlad. Růčkou velká mše, za účasti celé farnosti a všech hasičských spolků z okolí. Po skončení mše a vysvěcení stříkačky, odevzdal předseda MNV do rukou velitele hasičů Jana Urubka nový stroj, kterým mají hasiči v případě požáru hájit majetky svých bližních i všech spoluobčanů.

ELEKRISACE:

Dne 30.9. svolána veřejná schůze do hostince Jiř. Maliňáka, kde předseda MNV přednesl výhody elektrisace a vyzval občany, aby každý, kdo se zavedením elektrisace v obci souhlasí, složil nejméně 1000 Kč (tisíc) zálohy. Občané ochotně dávali zálohy a obecní pokladník Vlad. Jandík č. 74 vybral celkem 275 270 Kč ve staré měně. Modřínové sloupky pro dálkové vedení zakoupeny od zdejšího lesního družstva, celkem 200 sloupů po 400 Kč za kus, v nové měně. Odvoz sloupů, odkornění, vykopání jam provedeno dobrovolnou pracovní povinností občanů. Ubytování montérů poskytla obec, stravování vyřešeno tím, že po dobu montáže chodili dělníci „, dům od domu“.

SBÍRKA:

Dne 31.X. provedena sbírka pro pozůstalé po obětech Gestapa, která vynesla 1 612,30 Kčs. Sbírkou provedl místní důvěrník Sociální pomoci Frant. Šimák ml. č. 105. Obnos odeslán Okresní sociální pomoci ve Zlíně.

OSÍDLENÍ POHRANIČÍ:

Na výzvu vlády o osídlení pohraničí, vystěhovalo se z naší obce z 45 domů celkem 166 občanů. Před odchodem měla obec celkem 1270 obyvatel. Jména osob jsou uvedena v rejstříkové příloze.

1946

DOPRAVA AUTOBUSOVÁ:

Začátkem letošního roku MNV ve snaze ulehčit pracujícím dělníkům, kteří jsou většinou zaměstnání ve Zlíně, a pro nedostatek bytů jsou nuceni denně dojížděti domů; pěšky z Vizovic a zpět. Proto MNV navázal jednání s ONV ve Zlíně a ředit. stát. drah v Brně o zavedení pravidelné autobusové linky z Újezda do Zádveřic. Na základě schválení těchto úřadů a přidělení jednoho vozu ČSD zahájena začátkem měsíce května zkušební jízda. Poněvadž později jeden vůz nestačil zvládnout dopravu, bylo nutno počet vozů a jízd zvětšit a proto od 30. května t. r. začíná pravidelná autobusová doprava ČSD dle jízdního řádu. Později zavedena linka na Luhačovice a Val. Klobouky.

DÁVKY:

Poněvadž nebyly v obci zavedeny všechny dávky, proto nařízeny: dávky ze zábav, dávka ze psů, dávka z lihovin, dávka za úřední výkon. Dávka ze hry v karty zavedena ještě v době nesvobody.

OSLAVY:

Na první květnovou neděli uspořádal MNV oslavy prvního výročí osvobození ČSR a také naší farnosti. Ráno v 5 hod. budíček místní hudby přes obec, pak koncert na prostranství před školou. V půl desáté hod. přichází obyvatelstvo s přífařených obcí s korouhvemi a hudbou do kostela, kde konána velká mše za šťastné ukončení války a za oběti, které si tato válka vyžádala. Po mši vychází obyvatelstvo z kostela, zastavuje se na prostranství před školou, kde oslavy zahájil předseda MNV, Rudolf Hlavička. Po úvodním slově následuje projev slavnostního řečníka P. Vladimíra Růčky, faráře, který výstižnými slovy připomíná hroznou dobu německé okupace, náš i zahraniční odboj, umučených a popravených obětí nejen našich, nýbrž ze všech slovanských zemí. V závěru vyzývá všechny přítomné, aby se semkli v jeden celek a aby s láskou vybudovali naši osvobozenou vlast tak, aby se již nikdy neopakoval Mnichov. Řeč byla často přerušována potleskem a když řečník skončil, zní burácející a dlouhotrvající potlesk. Hudby společně hrají hymny, pak koncertují na návsi, občané z přífařených obcí odchází za zvuků pochodu do svých obcí, zůstávají pouze místní občané.

ŠKOLA, KOSTEL:

Letos dokončena elektrisace obce, školy i kostela. Na hřbitově postaven pomník umučeným pasekářům z Ploštiny a partyzánům nákladem 48 000 Kč.

Školní budova, ve které bylo přechodně ubytováno maďarské vojsko na jaře v r. 1945, velmi tím utrpěla a proto provedena generální oprava celé budovy, nákladem 90 000 Kč pouze práce zednické a dělnické, mimo prací klempířských, stolářských a sklenářských.

Pořízením nových, barevných kostelních oken, dostalo se kostelu nejen pěkné, ale hlavně umělecké výzdoby. Návrhy vypracoval akadem.

malíř J. Fischer z Prahy a provedením návrhů pověřena firma umělec. sklenářství Jos. Jiříčka v Praze. Rámoví oken ponecháno staré, neb se skládá ze zvláštní směsi. Toto zasklení oken bylo provedeno v rámci válkou poškozených kostelů.

VOLBY:

Dne 26. května provedeny volby do Ústavodárného Národního Shromáždění na základě paritního zastoupení čtyř politických stran Národní Fronty. V obci bylo zapsáno celkem 685 voličů; 331 mužů, 354 žen a z tohoto počtu volilo od 18 do 21 let: 32 mužů, 42 žen. Výsledek voleb v obci: KSČ 246 hlasů, lidová strana 268 hlasů, soc. dem. strana 100 hlasů, nár.-socialist. 23 hlasů. Překážka volebního práva vyslovena Trestní nalézací komisí ve Zlíně u 25 osob. Jsou to bývalí „Vlajkaři.“ Poněvadž dosavadní předseda MNV odstoupil, provedeny nové volby také v obci, neboť odchodem některých členů MNV do pohraničí jest tento neúplný. Zvoleni: předsedou MNV Drga Fr. zedník č. 147, místopředs. Rud. Juříček, rolník č. 119. Rada MNV: Frýželka Fr. č. 98, Vaculík Jos. 100, Raška Jos. 63, Machů Fr. 56.

POHŘEB:

Tragickou smrtí zemřel Jan Ambrůz č. 183, bratr Frant. Ambrůz, o kterém jest psáno na str 66-67. Přesto, že žijeme skoro v lese, přece jest palivového dřeva nedostatek a na uhlí peněz v některých chudých rodinách není. Proto jmenovaný šel do lesa, aby své staré matce opatřil dřevo. Na zpáteční umrzlé cestě mu noha uklouzla a upadl. Při pádu na zem udeřilo jej dřevo, které nesl na rameně do spánku tak, že zůstal ležet na místě mrtev. Ve sněhovém poprašku bylo možno zjistit, jak k neštěstí došlo. Dřevo, které nesl na rameni bylo 350 m dlouhé, 12-15 cm silné.

Druhý případ: 23 letý občan Frant. Zámečnik č. 167 vyšel do lesa s puškou, kterou si většinou zhotovil sám. S ním šel sousedův chlapec Frant. Pavelka č. 83 ve stáří 12 let. Na trati zv. Pavelkovy Láze střelil veverka Zámečnik, ale nesrazil ji k zemi. Proto pušku odložil do hromádky suchého chvojí a kameny, které mu chlapec přinášel, snažil se zvíře sraziti k zemi. Chlapec si chtěl pušku prohlédnout, povytáhl tuto z chvojí uchopením za hlaveň, při čemž vyšla rána, která chlapce na místě usmrtila. Zprávu o neštěstí sdělil rodičům mrtvého sám Zámečnik, který také sám celý případ hlásil předsedovi MNV. Mrtvola chlapce přenesena do domu rodičů, pak do budovy zdejší Radnice, kde byla také provedena soudní pitva. Lékařský nález zní: „ Rána, vedena z bezprostřední blízkosti způsobila okamžitou smrt, poněvadž celý náboj vnikl do prsou, 3 cm nad srdce, prorazil kost, která s broky i korkovou ucpávkou zůstala vězet u páteře.“ Třebas neštěstí bylo zaviněno neopatrností Zámečníka, byl tento po vyšetření propuštěn na svobodu.

1 9 4 7

ROZHLAS:

Aby byli občané rychle o obecních a j. záležitostech informováni, zaveden v obci místní rozhlas, který nahradí dřívější bubnování. Montáž provedla firma Úlehla z Vizovic a dne 13. dubna ozvou se z 10 amplionů, umístěných na různých místech v obci, první zvuky pochodu „ Zlatá Praha.“ Hlasatel Jos. Drga č. 134, t. č. zásobovací referent MNV upozorňuje, že vždy po přehrání tohoto pochodu budou se hlásit místní zprávy. Třebas občané věděli, že se rozhlas zařizuje, jsou překvapeni a

brzy prostřednictvím rozhlasu si blahopřejí k narozeninám, jmeninám, hledají ztracené husy, ovce a různé jiné věci. Náklad na celkové zařízení rozhlasu činí obnos 73 600 Kč. O něco později zaveden rozhlas také do školních učeben, kde náklad na zařízení uhradí Místní Osvětová Rada a rodičovské sdružení.

KOSTEL:

Letos postaven v kostele na místě starého hlavního dřevěného oltáře z r. 1680, nový ze sněžníkového mramoru nákladem 120 000 Kčs, ze sbírek a milodarů farníků. Provedením byla pověřena umělecká firma V. Semerák z Olomouce. Nový oltář je o 1 m vyšší, o 120 m širší a o 0,50 m vyvýšenější.

VOLBY:

Poněvadž dosavadní předseda MNV Drga Fr. 147 byl nucen odstoupit, navržen a z plena MNV zvolen předsedou P. Vladimír Růčka, farář, místopředsedou Frant. Čech, hajný č. 65 dne 21.IX.

SUCHO:

Letošní rok byl katastrofálně suchý. Sklizeň brambor, řepy i obilí byla sice méně uspokojivá, ale píce se sklídilo tak málo, že chovatelé byli nuceni dobytek hromadně odprodávat a ponechat se pouze nejnnutnější kusy pro polní práce. Z celkového počtu 544 kusů hovězího dobytka zůstalo 312 kusů. Držitelé krav osekávali větve listnatých stromů, které pak sušili, aby byl tímto nahrazen nedostatek píce přes zimu.

1948

Dne 29. února ustaven v obci Místní Akční Výbor Národní Fronty zkratka: MAV a na pokyn Okres. AVNF ze Zlína, odvolání nespolehliví členové strany lidové a strany národ. socialistické z MNV. MAV čítá 16 členů a jsou v něm zastoupeny: KSČ, soc.-dem., spolehliví členové strany lidové, I-II odboje, RVH, JSČZ, SČM a schopné a spolehlivé osoby z místních občanů. MAV svolal na den 2. dubna schůzi, která se odbývala ve škole a kde se dostavili zástupci: MAV, MNV, MVR, RVH, I-II odboje, JSČZ, školní rady, Knihovní rady, rodič. sdružení, hasičů, včelařů a hudebníků. Na této schůzi byli jednotlivě prověřeni všichni funkcionáři zmíněných úřadů a korporací, pokud se týká jejich postoje k dnešní době. Někteří z nich ponecháni ve svých funkcích, někteří jsou ze svých míst odvoláni, neb vyloučeni, při čemž zvolen také nový kronikář.

Poněvadž předseda MNV P. Vlad. Růčka žádá na základě lékařského potvrzení o zdravotní dovolenou, přejímá vedení obecní samosprávy místopředseda Frant. Čech č. 65, a jeho zástupcem zvolen Alois Ďulík č. 123.

CESTA:

Dne 8.V. opravena cesta přes vesnici a to od silnice J. Maliňáka až po dům J. Machů č. 70. Svépomocí všech občanů rozprostřen již dříve dovezený tvrdý štěrk 10 vagonů a cesta parním válcem uválcována. Od obecní váhy až po kašnu (studnu) položeny cementové odpadní roury a terén částečně zavezen a srovnán.

SOKOL:

Letos založena těl. jedn. Sokola, kterou vede sl. učit. Zdenka Divišová. Tato tak pilně a vytrvale žáky cvičí, že dne 9. srpna uskutečněno 1 veřejné cvičení. Dostavily se k cvičení jednoty: z Vizovic, Jasenné, Hrobic, Zádveřic, Slušovic, Lípy a Zlína. Průvod seřazen u Radnice a za zvuků pochodu odchází na předem upravené hřiště „ Pod Hájem“, kde se slavnost konala. Cvičení, jak prostná, tak i na bradle i jiné, byla jedinečnou podívanou pro některé domácí občany, kteří něco podobného dosud neviděli. Zvlášť výkony mužů byly po zásluze burácejícím potleskem odměněny. Na hřiště zavedeno elektrické osvětlení, takže zábava se protáhla dlouho do noci.

OSLAVA:

Dne 28. května uspořádal učitelský sbor spolu s žáky oslavy narozenin pres. Dr. Ed. Beneše v přeplněném sále Frant. Vaňka. Po úvodním projevu přednášeli žáci oslavné básně a recitace, v přestávkách doplňovala program místní hudba českými písněmi. Slavnost ukončena živými obrazy s iniciálkou TGM-EB a za zvuků pochodu obecnstvo se rozešlo.

VOLBY:

Dne 30. května provedeny volby do Ústavodárného Národního Shromáždění. Voličům byly doručeny do domu hlasovací lístky a sice dva: jeden znějící pro jednotnou kandidátku, ve které jsou zastoupeny čtyři polit. strany Národní Fronty a lístek bílý. Všech zapsaných voličů bylo 705, z toho 343 mužů, 362 žen. Překážka volebního práva vyslovena TNK ve Zlíně u 24 osob. Odevzdáno 605 hlasů, z toho pro jednotnou kandidátku 487 hlasů, bílých 116, 2 hlasy neplatné.

Porovnání se sousedními obcemi:

<i>Obec</i>	<i>Odevzd. hlasů</i>	<i>Jednot.kandid.</i>	<i>Bílých</i>	<i>Neplatné</i>
<i>Újezd</i>	<i>605</i>	<i>487</i>	<i>116</i>	<i>2</i>
<i>Loučka</i>	<i>247</i>	<i>201</i>	<i>46</i>	<i>-</i>
<i>Slopné</i>	<i>372</i>	<i>206</i>	<i>141</i>	<i>25</i>
<i>Sehradice</i>	<i>405</i>	<i>353</i>	<i>52</i>	<i>-</i>
<i>Dol. Lhota</i>	<i>189</i>	<i>101</i>	<i>88</i>	<i>-</i>
<i>Hor. Lhota</i>	<i>289</i>	<i>238</i>	<i>38</i>	<i>13</i>

STATISTIKA:

Přírůstek a úbytek obyvatel od r. 1938 do r. 1948.

<i>Rok</i>	<i>Naroz.</i>	<i>Zemřel.</i>	<i>Přírůstek</i>
<i>1938</i>	<i>35</i>	<i>12</i>	<i>23</i>
<i>1939</i>	<i>32</i>	<i>22</i>	<i>10</i>
<i>1940</i>	<i>29</i>	<i>14</i>	<i>15</i>
<i>1941</i>	<i>30</i>	<i>13</i>	<i>17</i>
<i>1942</i>	<i>21</i>	<i>19</i>	<i>2</i>
<i>1943</i>	<i>29</i>	<i>15</i>	<i>14</i>
<i>1944</i>	<i>40</i>	<i>11</i>	<i>29</i>
<i>1945</i>	<i>22</i>	<i>16</i>	<i>6</i>
<i>1946</i>	<i>28</i>	<i>9</i>	<i>19</i>
<i>1947</i>	<i>22</i>	<i>12</i>	<i>10</i>
<i>1948</i>	<i>26</i>	<i>9</i>	<i>17</i>

Počet obyvatel jest 1116 osob, kromě těch, kteří jsou přihlášení v místě svého zaměstnání.

KŘÍŽ:

Na trati zv. „ Na Díle“ byl od dávna postaven dřevěný kříž. Kdo jej postavil, nebo kdy, nelze bezpečně zjistit. Tento kříž byl letos silným větrem povalen. Na tom místě nechali občané postavit kříž nový, z Hořického kamene. Kamenickou práci i s postavením provedl místní kamenosochař Martin Chocholáč za obnos 7 000 Kčs.

ŘEMESLA, ŽIVNOSTI:

Ohlášená řemesla a živnosti:

Parní pila- Rud. Kysílko.

2 kováři- Drga Jos. 184, Hlavička Jos. 137.

2 koláři- Šimák J. 202, Urubek Jos. 127.

1 knihař- Jandík Vladimír 14.

3 krejčí- Šimák Fr. 165, Hlavička Jos. 203, Hlavica Jan 140.

1 stolář- Onderka F. 21.

1 kamenosochař- Chocholáč Martin 188.

3 obchody smíš. zbožím- Vaněk Frant., Richter Jos., Černobýlová Anna 43.

2 řezníci- Vaněk Fr., Pavelka Vinc. 32.

2 hostince- Vaněk Fr., Maliňáková J.

5 náklad. aut- Koseček Jan, Zicha Jan, Richter Jos., Vaněk Fr., Frýželka Fr. 77.

3 osobní auta- Černobila Jos. 43, Koseček Jan, Zicha Jan.

Radiopřijímačů 101, 1 hudba.

Počet zemědělských závodů: 186, z toho od 0,50-2 ha 62, od 2-5 ha 68 od 5-10 ha 46, od 10-20 ha 10 závodů.

Osevy: 55% obilovin, 16% bramborů, 5% řepy. Počet koní 34, krav 248, telat a jalovic 236, prasat 386, koz 112, ovcí 8.

Ovocných stromů a keřů dohromady 1775, z toho jabloní 549, hrušní 173, třešní 16, švestek 783, slív 199, vlašských ořechů 55.

1949

NOVÝ OKRES:

Novým rozdělením politických okresů, připadá naše obec pod Okresní národní výbor ve Val. Kloboukách. Krajský národní výbor zřízen v Gottwaldově- Otokovicích. Občané si od nově zřízeného okresu slibují lepší pochopení pro zvelebení obce, neb Zlín jako průmyslové město na venkovské obce zapomínal.

POČASÍ:

Letošní zima byla většinou bez sněhu, více deštivé počasí. Větší sníh, až sněhové bouře přišly dne 1. března a trvaly až do 4. března. Závěje byly tak velké, že veškerá doprava byla na týden přerušena. Naši vesníci v tu dobu projížděl osobními automobily menší oddíl vojska z Nitry a pro závěje byli nuceni zůstat v obci po celý týden. Občané je ubytovali i stravovali u sebe ve svých domech.

DIVADLO:

Dne 15-16. ledna sehrál divadelní odbor Sokola hru „ Poslední muž“ v sále u Vaňků. Hra byla dobře nastudována, takže provedení hry uspokojilo obecnstvo jak místní, tak i z okolních obcí.

OSLAVY:

Dne 24. února uspořádala strana KSČ oslavný večer prvního výročí vítězného února v sále u Maliňáků. V popředí sálu na podstavci umístěna busta presidenta Klementa Gottwalda, obraz maršála Sovět. svazu J. V. Stalina, vlajky ČSR a SSSR. Přítomné občany uvítal, slavnost zahájil učitel Vítězslav Bašátek. Byl pozorně vyslechnut rozhlasový projev předsedy vlády Ant. Zápotockého o významu únorových oslav. Místní hudebníci po projevu zahráli hymny, pak za zvuků pochodu slavnost končí.

KNIHOVNA:

V roce 1908 vyučoval a byl také správcem zdejší školy učitel Frant. Stoklásek, člověk pokrokový, který byl také účinkujícím členem Pěveckého sdružení moravských učitelů. U místního kniháře Jos. Jandíka, čís. 74 bylo ve vazbě vždy dostatek četby, tam se také scházelo v zimní době několik občanů na besedu a knihy si vypůjčovali. Při jedné takové besedě podán návrh na založení čtenářského spolku. V roce 1909 byl spolek založen, úřady schválily stanovy tohoto spolku, který má název: „Čtenářsko-hospodářská besídka- v Újezdě u Vizovic.“ Zakladatelé: Stoklásek Frant., říd. učitel, Trčala Jan, učitel, Jandík Josef, knihář čís. 74, Hlavička Jan, zedník čís. 113, Drábek Frant. ml. hostinský, Onderka Frant. stolář č. 21, Zicha Jiří rolník č. 61, Machů Jan rolník č. 25 (starší), Machů Frant. č. 58 (starší), Drga Frant. č. 96 (starší), Šebera Jan zedník čís. 157, Ambrůz Jan zedník čís. 66, Gajdůšek Jos. zedník č. 73. Předsedou a zároveň jednatelem spolku zvolen Stoklásek Fr., pokladníkem Jiří Zicha, knihovníkem Jan Hlavička, 113. Poněvadž to byl spolek čtenářský a v začátcích peněz na zakoupení knih nebylo, obcházel knihovník po okolí štedré dárce ve Vizovicích, Luhačovicích, Val. Kloboukách a j., kteří knižními dary přispěli

k založení spolkové knihovny. Spolek požádal zem. Hospodářskou radu v Brně o příspěvek a obdržel darem 30 vázaných hospodářských knih. Knihovna byla umístěna v bytě knihovníka. Po skončení války v roce 1918, z peněžních darů a výpůjčky zakoupeno jeviště, v zimě se hrály za pomoci mladých ochotníků divadla, doplňovala se knihovna, zakoupeny luční brány a trier, jeviště předáno sboru dobrovolných hasičů, poněvadž zákon nové Československé republiky ukládá všem obcím zřízení obecních knihoven. Zdejší obecní zastupitelstvo požádalo proto spolek, aby tato knihovna byla předána do vlastnictví obce, jako základ obecní knihovny. Spolek odevzdal obci celkem 180 knih, většinou hospodářských. V roce 1927 postavena budova pro hasičské skladiště, tam také přenesena knihovna, ale umístěna pouze na schodišti, ačkoliv vedlejší místnost byla úplně prázdná. Nebylo v tu dobu pochopení u místních činitelů a knihovna byla pokládána za přítěž obce, neb se na ni dle zákona muselo ročně přispívat obnosem 30-35 halíře na jednoho obyvatele. Proto bylo také málo čtenářů a knih také. Zlepšení nastalo až v roce 1946-1947, kdy se koupilo hodně knih nových. Letos má knihovna 602 svazky, z toho 286 zábavných, 205 naučných, 111 pro mládež.

Dne 19. března (Josefa) přijel oddíl vojska ze Slovenska, splatit pobyt a pohoštění občanům, u kterých bydleli a stravovali tito vojáci po dobu sněhových bouří. (viz stranu 102). Tento oddíl 16 mužů uspořádal kabaretní večer v sále u pí. Maliňákové s pestrým programem na téma: „ Sbližení armády s lidem.“ Třebas byla pro podobné zábavy u nás nevhodná doba, neb staré ženské veřejně říkají: „ Kdo to jakživ viděl, aby sa v pústě bláznilo,“ přesto byl sál přímo přeplněn a když po programu vojáci, samí hudebníci, zahráli Josefům na rozloučenou „ něco pod nohy“ mládež nikdo neudržel na to, co někteří u nás jakživ neviděli, stalo se. Tancovačka „ v pústě“ se protáhla přes půlnoc.

Inu- časy se mění a lid také.

FILM:

Dne 22. března přijelo do obce auto pojízdné filmové společnosti ministerstva zemědělství a byly promítnuty zvukové filmy: odpoledne pro školní mládež „ Vzpouza hraček“ a „ Pan Prokouk“ večer pro dospělé v sále u Vaňků ruský film „ Ocelová pěst.“ Poněvadž zvukový film jest dosud některým občanům neznám, byl sál přímo nabit obecnstvem. Zřízení kina v obci bylo by opravdu žádoucí.

OPRAVA CEST:

Dne 28. března započato s opravou obecních cest, jak od domu Fr. Šimáka čís. 105 směrem k domu Fr. Drábka čís. 60, tak také směrem k trati zvané Močidné, od silnice. Navezen kámen, cesta rozšířena, vyštětována a rozprostřen dříve již navezený tvrdý štěrk. Veškeré práce provedeny zdarma- pracovní povinností občanů.

BOUŘE:

Dne 7. dubna odpoledne přihnala se od severní strany první jarní bouře se hřměním a kroupami, která ale netrvala dlouho a když bouře přešla, ukázala se na východní straně duha v sytých barvách, což si občané vykládali jako dobrý úkaz pro jarní práce na poli, neb dosud se ještě nic na poli nedělalo. Přišlo však opět deštivé počasí a jarní práce započaly až po Velikonocích 19. dubna.

Dne 20. května přihnala se bouře s průtrží mračen, která trvala skoro hodinu, ale nadělala mnoho škod na polích, neb v některých místech voda odplavila ornici i s posázenými brambory, též na obilovinách byly škody velké.

VOLBY:

Dosavadní předseda MNV Frant. Čech čís. 65 vzdal se této funkce a proto provedena volba nového předsedy. Zvolen jednohlasně Josef Vaculík, rolník čís. 100. Ostatní členové zůstávají na dále ve svých funkcích.

SCHŮZE:

Dne 18. dubna uspořádala místní osvětová rada manifestační mírovou schůzi v sále u pí. Maliňákové za přítomnosti zástupců přífařených obcí: Loučky, Vys. Pole a Drnovic, zástupci obce Slopné se nedostavili. Schůzi zahájil předseda MNV- Jos. Vaculík, uvítal přítomné a objasnil, proč se scházíme na tyto mírové manifestační schůze. Pak přečetl resoluci člen MOR- Rud. Hlavička a vyzval přítomné, aby ten, kdo s obsahem resoluce souhlasí, zvedl ruku, což všichni přítomní učinili. Resoluce s podpisy všech přítomných odeslána mírovému sjezdu, který se koná ve dnech 20.-22.4. v Paříži.

PĚVECKÝ SOUBOR:

Dne 22. května (v neděli) přijel do obce 130ti členný pěvecký soubor (smíšený) ze Štípy-Mladcové. V sále u Vaňků před vyprodaným sálem zpívali účinkující skladby Smetanovy: Hvězda, Modlitba, Slovan, Hymnus a jiné národní písně. Obecenstvo po každém vystoupení odměňovalo zpěváky bouří potlesku. Po skončení dotázal se vedoucí tohoto souboru obecenstva, jak jest spokojeno a zda by mohl soubor opět naše obecenstvo přijet pobavit. Jednohlasná odpověď: „, Ano, jenom brzy nás opět navštivte!“ Jménem souboru pak vedoucí poděkoval obecenstvu za účast a jménem obecenstva poděkoval zpěvákům učitel Vít. Bašátek. Škoda jen, že podobné podniky nejsou pořádány u nás častěji, aby mládež byla odvedena od vysedávání v hostincích a karbanu.

ŠKOLA:

Letos zřízena v obci střední škola (měšťanka). Z dosavadního bytu ředitele ve škole upraveny v době prázdnin dvě učebny, jest teď v budově školy pět učeben, jedna učebna zřízena na Radnici, avšak všechny tyto učebny nestačí pro všechny žáky, neb dojíždí autobusy žáci z Loučky a Vys. Pole. Ze Slopného a Drnovic nemohli být žáci přibráni pro nedostatek učeben. Učitelský sbor čítá 11 osob. Na národní škole jsou: ředitel Karel Plotz, učitelé: Václav Jindra, Josef Mikeš, Květoslava Vilnerová. Na střední škole: ředitel Frant. Ledvinka, učitelé: Vítězslav Bašátek, Božena Haflantová, Zdenka Divišová, Frant. Melkus, Alois Chýlek, Karel Řihák. Nedostatek bytů pro učitele, vynutil si postavení obytného domu, který byl postaven na trati zv. Výpusta u silnice směrem k Vys. Poli.

Zároveň provedena adaptace obecního domku čís. 166, který dosud sloužil jako skladiště Západomoravských elektráren. V menší místnosti jest úřadovna obecního tajemníka a zároveň zásobovací oddělení, druhá větší místnost upravena pro matriční úřad, který od 1. ledna 1950 zahájí činnost v důsledku nového rodinného práva.

V zimním období se ve škole jednou týdně vždy ve středu večer vyučuje ruskému jazyku. Vedoucím i učitelem tohoto kursu jest zdejší ředitel střední školy Frant. Ledvinka. Do kursu jest dosud přihlášených 16 osob, všichni dospělí, neb žactvo ovládá čtení ruštiny ze školy.

KINO:

Letos zřízeno v obci státní kino v místnosti sálu Frant. Vaňka s počtem 180 sedadel. Dne 29. října bylo první zahajovací představení a byl promítnut film „Nevíte o bytě?“ Hra byla pro velkou účast opakována pětkrát. Kinooperatér jest řed. národ. školy Karel Plotz, který

má také největší zásluhu na zřízení kina. Představení bude pravidelně vždy v sobotu a v neděli večer.

VÁNOČNÍ STROM:

Letos vysazen nový trvalý vánoční strom v zahradě u školní budovy. První byl vysazen v roce 1947, avšak uschnul. V roce 1948 opět vysazen nový, ale některý necitelný a nezjištěný člověk jej poškodil tak, že uschnul. Ve Vánoční svátky jest strom osvětlen elektrickými žárovkami v barvě bílé, modré, červené.

1950

MATRIKA:

Dnem 1. ledna zřízen a uveden v činnost matriční úřad při Místním národním výboru, o kterém jest zmínka na str. 109. Obřadní síň pro uzavírání občanských sňatků byla vybavena patřičným nábytkem, tj. stoly, křesla, židle, koberce, skříň, lustry a j. (viz. foto přílohu), dodány z O.N.V. ve Val. Kloboukách matriční knihy, tj. knihy narození, manželství a úmrtí a to pro každou obec zvlášť. Pod matriční obvod v Újezdě spadají obce: Loučka, Slopné, Vys. Pole, Drnovice, které byly a jsou k nám přifařeny. Počet obyvatel matrič. obvodu: Újezd 1129, Loučka 439, Slopné 672, Vys. Pole 766, Drnovice 580, celkem 3586 osob a to ku dni 1.1.1950.

První občanský sňatek dle nového zákona proveden dne 7. ledna za přítomnosti zástupce ONV ve Val. Kloboukách Dr. Kvapilika, zástupce předsedy MNV Ludvík Zámečník, čp. 79 a matrikáře. Zvědavost občanů, zvláště vdaných žen byla veliká, nechybělo ani různých poznámek, ku př. „, Kdo to jakživ viděl, aby obyčejní chlapi zezdávali“- „, Haňba komunistom, berú nám víru“- „, Bože, bože, čeho sa ešče dočkáme“- Máte hřích, neznabozi“ a j.

Však svatebčané již přichází, obecenstvo rázem ztichne, (snad ani nedýchali) a napjatě naslouchají před budovou, co bude dál. Uvnitř zazní z gramodesek „, Svatební pochod,“ svatebčané vchází do obřadní síně a zvědavi se pomalu rozchází domů. Však se ještě dlouho mluvilo o této neobyčejné události. Později se již nikdo nedivil, když osobní auto přivezlo snoubence z přilehlých obcí k občanskému sňatku.

Během roku bylo v obvodu celkem: narozeno 70 dětí, manželství 27, úmrtí 40.

Matrikářem navržen a schválen pisatel této knihy, jeho zástupcem Karel Gajdůšek, čp. 59.

DIVADLO:

Dne 25. března sehrál odbor Sokola ze Slopného divadelní hru v sále domu čp. 80 „, Noc na Karlštejně“. Provedení hry dobré, avšak malá návštěva. (60 osob)

Dne 28. března sehrál Sokol Luhačovice divadelní hru „, Grandhotel Nevada“. Poněvadž divadla byly sehrány brzy po sobě, účast malá, i když provedení hry bylo velmi dobré.

BUDOUCNOST:

V domě čp. 190 (bývalý obchod Jos. Kosečka) zřízena prodejna „, Budoucnost“ národní podnik. Vedoucím prodejny zůstává prozatím majitel domu Josef Koseček, výpomocní síly: jeho manželka a dva synové.

POZEMKOVÁ REFORMA:

Stát vykoupil půdu po majitelích, kteří na této půdě sami nepracovali déle než 18 let a jsou v USA. Jsou to pozemky:

Josef a Anna Macíkovi, čp. 180

t. č. v USA- celkem 5 ha 81 a 19 m²

Františka Frýželková, čp. 37

V USA 7 ha 61 a 42 m²

Farní úřad 20 ha 26 a 63 m²

Frant. a Terezie Belhovi 3 ha 70 a

Vykoupeno celkem 37 ha 39 a 24 m²

Místní národní výbor tyto pozemky pronajal dřívějším pachtýřům, z nich někteří obdělávají tuto půdu již 30 let.

MLÁDEŽ VEDE OBEC:

Dne 2. dubna schází se MNV do sálu státního kina za přítomnosti zástupců ONV ve Val. Kloboukách a prozatímního MNV z řad Čs. svazu mládeže (zkratka ČSM) a zdejších občanů. Předseda MNV- Josef Vaculín, čp. 100 oznamuje přítomným, že po dobu 14 dnů povede samosprávu obce a místní prodejnu „Budoucnost“ nový MNV. Poté zahrály členky ČSM- tamburášského kroužku z Bohuslavic nad Vlárí národní a lidové písně, na podium vstupují členové MNV i nový MNV. Noví členové do rukou předsedy Jos. Vaculína skládají slib, starí odchází. Nový předseda učitel Vítězslav Bašátek slibuje přítomným, že nový MNV se bude snažit, aby ke spokojenosti občanů vedl samosprávu obce: U budovy MNV za zvuků hudby vztyčena po dobu 14 dnů vlajka ČSM.

ÚPRAVA NÁVSÍ:

Po svátcích Velikonočních započato s úpravou návsi před farní budovou. Odstraněno oplocení zahrádek a stromů, započato s odkopem a odvozem zeminy, což se provádí v rámci dobrovolných pracovních brigád.

Občané se zúčastňují této úpravy a to pěší, a povozy koňskými i kravskými.

ODSOUZENÍ:

Dne 13. května byl odsouzen lidovým soudem v Uh. Hradišti zdejší občan, bývalý partyzán, Jan Hlavica, krejčí v domě čp. 140 na 15 let vězení a 20 000 Kčs pokuty za to, že rozšiřoval letáky protistátního

obsahu. Jmenovaný byl, jak soud zjistil, členem protistátní skupiny, která měla název: „ Světлана- Makyta“ a měla za úkol připravit v naší lidově- demokratické republice ozbrojené povstání a nastolení bývalého kapitalistického režimu.

Několik dní později byl odsouzen lidovým soudem na Vsetíně František Vaněk, obchodník a hostinský, řezník z čís. 80 na 10 let vězení a 10 000 Kčs pokuty za to, že podporoval penězi a jídlem členy protistátní skupiny „ Světлана- Jarmila.“ Zároveň vyslovena ztráta občanských práv na dobu 10 let, ztráta živnostenského oprávnění a jeho majetek, t. j. dům čp. 80 propadá ve prospěch státu.

Dne 31. 7. byl odsouzen státním soudem v Praze Vladimír Růčka, farář, k peněžitému trestu 10 000 Kčs a 10 měsícům tuhého vězení, v případě nedobytnosti peněz, další měsíc vězení. Jmenovaný odpykal trest 11 měsíců v ústavu pro muže na Mírově. V trestním rejstříku, který byl státním soudem zaslán zdejšímu MNV, není uvedeno, proč byl jmenovaný trestán.

ÚMRTÍ:

Při kácení máje byl nešťastnou náhodou zabit Karel Kráčalík, čp. 169, kovář z Újezda, který byl udeřen kmenem máje tak prudce do hlavy, že byl na místě mrtev. Zůstává po něm manželka a malé dítě.

KNIHOVNA:

Dne 9. května bylo místní lidové knihovně uděleno Krajským národním výborem v Gottwaldově čestné uznání za splnění podmínek v soutěži „ Budujeme vzornou lidovou knihovnu.“ Z celkového počtu 48 obcí na okrese Val. Klobouky byla to pouze naše lidová knihovna, která ovšem zásluhou knihovníka obdržela toto čestné uznání.

ŽNĚ:

Letošní jaro bylo suché, první déšť se dostavil až 26. června, pak bylo opět sucho, což mělo za následek, že žně byly o hodně dřív, než obvykle. Do 26. července bylo všechno požato, svezeno a částečně také vymláčeno. Na okresní dožínkové slavnosti, která byla uspořádána v Brumově na hradě, obdržela naše obec čestné uznání od Krajského národního výboru v Gottwaldově za vzorné provedení žní, výmlatu a výkupu obilovin v mírových žních 1950. Na této slavnosti obdržela naše knihovna darem od ONV ve Val. Kloboukách 3 hodnotné knihy. Letos poprvé byla provedena z části senoseč, žňové práce a orba traktory Státní Traktorovou Stanicí (STS) z Brumova u některých občanů. Dodávky obilí a bramborů do Hospodářského Družstva (HD) ve Val. Kloboukách se odvezly traktory. Za včasné splnění dodávek přiděleny zemědělcům z HD pokrutiny, šrot a krmná mouka. Zemědělci tyto krmiva dychtivě kupují, což dříve nikdy nebyvalo, neb na dobytek se u nás podobné věci nekupovaly a dobytek se musel spokojit slámou a zdejším kyselým senem. V porovnání s dřívějškem jest to také na dobytku vidět, i při dodávkách mléka, másla, ale také na celkovém vzhledu. Starší, neproduktivní kusy se vyřazují a zavádí se lepší, výkonnější. Jest však ještě dost jedinců, kteří tuto změnu nechtějí vidět a otevřeně přiznat a stále se brání pokroku, který dnes již mladí zemědělci jinak chápou.

Dne 1. listopadu uzavřen hostinec v domě, čp. 80, patřící Frant. Vaňkovi, o němž jest psáno na str. 114 a ve výseku masa zřízena prodejna masa a j. masných výrobků, nazv: Masna. Vedoucím této prodejny jest řezník Vojtěch Koseček z Nevšové. U školy, v domě čp. 2, patřící Boženě Vaňkové, matce odsouzeného Fr. Vaňka, zřízena prodejna textilu, nazv. Tep. Jest to další výhoda nejen pro místní, ale i pro okolní občany, neb nemusí dojíždět za nákupy do Gottwaldova-Zlína a jinde. Prodejna jest dosti dobře zásobována zbožím a v začátcích

jest viděti vždy ráno frontu před prodejnou, kde lidé čekají, až bude otevřeno.

DOPRAVA:

Poněvadž jest stále větší potřeba pracovních sil jak v průmyslu, tak i ve stavebnictví, dojíždí z obce do zaměstnání v Gottwaldově, Val. Kloboukách, Bohuslavicích a jinde celkem 265 osob. Autobusy ČSAD v počtu 5 odváží dělnictvo na tyto pracoviště a zpět- denně, po příjezdu parkují vozidla ve zdejší obci. Kromě toho jezdí občané k úřadům a vyřizují různé záležitosti, nikdo nechce chodit pěšky, ani farníci z přifařených obcí v neděli do kostela.

DIVADLO:

Dne 9. prosince MNV v Újezdě spolu s kulturní službou pracujícím v Gottwaldově, uvedl hru o třech dějstvích od Al. Jiráka „ Kolébka“, kterou sehrál Kraj. divadelní kolektiv Partyzán z Gottwaldova a to v sále státního kina. Před vyprodaným hledištěm byla předvedena pěkná hra, obecnstvo odměňovalo herce bouřlivým potleskem.

<i>Celková výměra závodů:</i>	<i>758 ha 86 a</i>
<i>Celková zemědělská půda:</i>	<i>610 ha 47 a</i>
<i>Z toho orná půda:</i>	<i>456 ha 84 a</i>
<i>Skot celkem:</i>	<i>494 kusů</i>
<i>Z toho krav:</i>	<i>276 kusů</i>
<i>Odstavených telat:</i>	<i>31 kusů</i>
<i>Jalovic od 3 měsíců:</i>	<i>187 kusů</i>
<i>Prasat:</i>	<i>459 kusů</i>
<i>Z toho prasníc:</i>	<i>70 kusů</i>
<i>Slepíc:</i>	<i>1419 kusů</i>

Tato pamětní kniha byla veřejně vyložena po dobu 14 dní, tj. od 1. do 15. května 1950 k veřejnému nahlédnutí. Do knihy nahlédlo celkem 16 občanů.

Změny, doplňky neb námitky podány nebyly.